

RIKSDAGENS SVAR 371/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till polislag och vissa lagar i samband med den

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till polislag och vissa lagar i samband med den (RP 224/2010 rd).

Beredning i utskott

Förvaltningsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (FvUB 42/2010 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalanden:

1. Riksdagen förutsätter att regeringen utarbetar en uppdaterad långsiktig uppgifts-, resurs- och finansieringsplan för polisen och att det också görs ett åtagande att efterleva den.
2. Riksdagen förutsätter att regeringen nogger akt på hur bestämmelserna om en polismans rätt till nödvärn fungerar och i förekommande fall vidtar åtgärder för att ändra lagstiftningen.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Polislag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Polisens uppgifter

Polisens uppgift är att trygga rätts- och samhällsordningen, upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt att förebygga, avslöja och utreda brott och föra brott till åtalsprövning. Polisen ska upprätthålla säkerheten i samarbete med andra myndigheter samt med sammanslutningar och invånarna och sköta det internationella samarbete som hör till dess uppgifter.

Polisen ska dessutom sköta uppgifter i samband med tillståndsförvaltningen och andra uppgifter som uttryckligen föreskrivs i lag samt inom ramen för sina uppgifter ge var och en den hjälp som han eller hon behöver. Om det finns grundad anledning att anta att en person har försvunnit eller råkat ut för en olycka ska polisen vidta de åtgärder som behövs för att finna personen.

I förundersökningslagen (/) föreskrivs om förundersökning av brott och i tvångsmedelslagen (/) om tvångsmedel i samband med förundersökning av brott.

2 §

Respekt för de grundläggande rättigheterna och de mänskliga rättigheterna

Polisen ska respektera de grundläggande rättigheterna och de mänskliga rättigheterna, och när den utövar sina befogenheter välja det motiverbara alternativ som bäst tillgodoser dessa rättigheter.

3 §

Proportionalitetsprincipen

Polisens åtgärder ska kunna försvaras i förhållande till hur viktigt, farligt och brådskande dess uppdrag är, det mål som eftersträvas samt uppträdande, ålder, hälsa och andra motsvarande omständigheter som gäller den person som är föremål för åtgärden och övriga omständigheter som inverkar på helhetsbedömningen av situationen.

4 §

Principen om minsta olägenhet

Genom polisens åtgärder får det inte ingripas i någons rättigheter i större utsträckning och ingen får orsakas större skada eller olägenhet än vad som är nödvändigt för att utföra uppdraget.

5 §

Principen om ändamålsbundenhet

Polisen får utöva sina befogenheter endast i föreskrivna syften.

6 §

Utförande av uppgifter och viktighetsordning

Polisen ska i sin verksamhet vara saklig och opartisk samt främja likabehandling och försonlighet. Polisen ska i första hand genom råd, uppmaningar och befallningar sträva efter att upprätthålla allmän ordning och säkerhet.

Polisen ska utföra sina uppgifter effektivt och ändamålsenligt. När förhållandena kräver det ska uppgifterna ställas i viktighetsordning.

7 §

Information om grunden för en åtgärd

En polisman ska informera en person som utsätts för frihetsbegränsande åtgärder eller en representant för denne om orsaken till åtgärderna så snart detta är möjligt med beaktande av personens tillstånd och övriga omständigheter.

Om inte något annat föreskrivs i lag har också en person som utsätts för andra än frihetsbegränsande åtgärder eller en företrädare för denne rätt att bli informerad om orsaken så snart detta är möjligt utan att åtgärderna äventyras.

8 §

Skyldigheten ange sin ställning som polisman samt identifiering av polismän

En polisman ska vid behov presentera sig som polis för den som är föremål för en åtgärd och på begäran visa upp sitt tjänstemärke, om presentationen eller uppvisandet kan ske utan att åtgärden äventyras.

Polisen ska se till att en polisman som har utfört ett tjänsteuppdrag vid behov kan identifieras.

9 §

Åtgärdseftergift och åtgärdsfördröjning

Polisen har rätt att avstå från en åtgärd om slutförandet av den kunde leda till ett oskäligt slutresultat i förhållande till det mål som eftersträvas.

En person som har bett polisen vidta en åtgärd och vars rätt, fördel eller skyldighet ärendet gäller har rätt att på begäran få veta orsaken till att åtgärden inte vidtas.

I 5 kap 46 § 1 mom. föreskrivs om åtgärdsfördröjning i samband med hemligt inhämtande av information.

10 §

Uniform

Polismän, överväktare och väktare ska i tjänsten bära uniform då uppdragets art eller karaktär förutsätter detta.

Uniform får också bäras under resor som har samband med tjänsteuppdrag och vid representation. Chefen för respektive enhet beslutar om användning av uniform i andra sammanhang.

Polisuniform och polisiära beklädnadsartiklar får inte användas av andra än polismän. Ingen får heller använda en dräkt eller beklädnadsartikel som på ett förvillande sätt påminner om en sådan uniform eller beklädnadsartikel så att användaren kan förväxlas med en polisman. Vad som föreskrivs ovan i detta moment gäller dock inte i 1 mom. nämnda överväktares eller väktares eller kompletterande polispersonals rätt att använda föreskrivna uniformer eller beklädnadsartiklar.

Trots 3 mom. kan chefen för polisinspektionen ge tillstånd till användning av polisuniform vid teaterföreställningar och vid motsvarande evenemang.

11 §

En polismanns rätt att ge befallningar

En polisman som enligt denna eller någon annan lag utövar sina befogenheter har rätt att i enskilda fall ge befallningar och utfärda förbud som är förpliktande för var och en.

12 §

Polismän

Polismän är i förordning av statsrådet nämnda tjänstemän som hör till befälet, underbefälet eller manskapet.

2 kap.

Allmänna befogenheter

1 §

Identifiering

För utförande av ett visst uppdrag har en polisman rätt att av var och en få veta dennes namn och personbeteckning eller, om sådan saknas, födelsedatum och medborgarskap samt var personen i fråga är anträffbar.

Om en person vägrar lämna uppgifter som avses i 1 mom. och om personen inte kan identifieras på annat sätt har polismanen rätt att utreda identiteten med hjälp av signalement. Härvid ska i tillämpliga delar iaktas vad som i 8 kap. 33 § 2—4 mom. i tvångsmedelslagen föreskrivs om förrättande av genomsökning av personer.

En polisman har rätt att för identifiering gripa en person som vägrar lämna uppgifter enligt 1 mom. eller som lämnar sannolikt falska uppgifter om de nämnda omständigheterna, förutsatt att gripandet är nödvändigt för att klarlägga identiteten. Den som gripits ska frigges så snart uppgifterna har fåtts, dock senast 24 timmar efter gripandet.

2 §

Gripande av en person för att skydda denne

En polisman har rätt att gripa en person för att skydda denne för en allvarlig fara som utgör en överhängande risk för personens liv, fysiska integritet, säkerhet eller hälsa, om personen är oförmögen att ta vara på sig själv och faran inte annars kan avvärjas eller personen omhändertags på annat sätt.

Om den som har gripits enligt 1 mom. är under 18 år ska denne utan dröjsmål överlämnas till sin vårdnadshavare eller, om detta inte är möjligt, till en barnskyddsmyndighet. Andra gripna ska frigges så snart behovet av omhändertagande har upphört, dock senast 24 timmar efter gripandet. En person som inte har frigetts före klockan 20 får dock hållas kvar till klockan 8 nästa morgon, om detta är särskilt angeläget för att skydda

personens liv eller hälsa och denne saknar bostad eller nattlogi eller om det är särskilt angeläget av någon annan motsvarande orsak.

I lagen om behandling av berusade (461/1973) föreskrivs om förvaring av berusade. I mentalvårdslagen (1116/1990) föreskrivs om hur personer som befinner sig i ett uppenbart förvirrat sinnestillstånd ska föras till vård och om annan handräckning i ärenden som gäller sådana personer.

3 §

Gripande av efterlysta

En polisman har rätt att gripa en efterlyst person som enligt en behörig myndighets efterlysning ska häktas eller tas i förvar.

En annan efterlyst än en sådan som avses i 1 mom. är skyldig att på uppmaning av en polisman infinna sig på en polisstation eller någon annan plats där åtgärder som förutsätts enligt efterlysningen kan vidtas. Om personen i fråga inte iakttar uppmaningen eller om det är sannolikt att personen försöker undgå en åtgärd som nämns i efterlysningen, har en polisman rätt att gripa personen för att en åtgärd som nämns i efterlysningen ska kunna vidtas.

Om inte något annat föreskrivs i lag om tiden för de åtgärder som efterlysningen förutsätter, är den efterlysta skyldig att i högst sex timmar från gripandet vara närvarande för dessa åtgärder.

4 §

Genomsökning för gripande av en person

En polisman har för att få tag på en person som ska hämtas till polisundersökning enligt 6 kap. i denna lag rätt att företa husrannsakan eller platsgenomsökning enligt vad som föreskrivs i 8 kap. i tvångsmedelslagen.

En polisman som hör till befälet beslutar om genomsökning. En annan polisman kan utan beslut av en polisman som hör till befälet företa genomsökning när det på grund av att ärendet är

brådskande är nödvändigt att genomsökning företas omedelbart.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller också när polisen enligt lag ger en annan myndighet handräckning för gripande av en person. En polisman som hör till befälet ska besluta om sådan genomsökning.

5 §

Skydd av hemfrid och offentlig frid

En polisman har på begäran av innehavaren av ett utrymme eller en annan plats som omfattas av hemfrid enligt 24 kap. 11 § i strafflagen (39/1889) eller av offentlig frid enligt 3 § i det kapitlet eller på begäran av dennes företrädare rätt att avlägsna en person som utan laglig rätt tränger sig in eller i smyg eller genom att vilseleda någon annan tar sig in eller gömmer sig där eller som inte lyder en befallning att avlägsna sig.

En polisman har rätt att från ett utrymme eller en plats som avses i 1 mom. avlägsna en person som lovligen uppehåller sig där, om personen stör andras hemfrid eller den offentliga friden eller på något annat sätt orsakar betydande störning och det finns grundad anledning att befara att störningen upprepas.

Om det är sannolikt att en upprepning av störningen inte kan förhindras genom att personen avlägsnas har en polisman rätt att gripa och hålla den störande personen i förvar. Den gripne får hållas i förvar endast så länge som det är sannolikt att störningen upprepas, dock högst 12 timmar efter gripandet.

6 §

Tillträde och genomsökning i färo- och skadesituationer

En polisman har rätt att få tillträde till ett utrymme eller en annan plats som omfattas av hemfrid eller offentlig frid eller till en annan plats som allmänheten inte har tillträde till eller till ett fordon och där vid behov företa genom-

sökning, om det finns grundad anledning att be-
fara att

1) en gärning eller händelse som äventyrar liv, hälsa eller personlig frihet eller orsakar betydande skada på egendom eller miljön är omedelbart överhängande eller pågår,

2) någon är i behov av omedelbar hjälp på grund av ett brott som redan begåtts eller en olyckshändelse som redan inträffat eller av någon annan motsvarande orsak, eller att

3) en avliden påträffas vid genomsökningen.

I en situation enligt 1 mom. 1 punkten är en ytterligare förutsättning att åtgärden är nödvändig för att en fara eller skada ska kunna avvärras eller för att sprängämnen, vapen eller andra farliga ämnen eller föremål ska kunna eftersökas och tas om hand.

I andra än brådskande fall krävs det för tillträde till ett utrymme som används för stadigvarande boende ett förordnande av en polisman som hör till befälet.

7 §

Vidtagande av åtgärder

I sådana fall som avses i 4—6 § får ett rum, en förvaringsplats eller något annat objekt för åtgärden vid behov öppnas med våld. Efter att åtgärden avslutats ska objektet för åtgärden stängas på lämpligt sätt. Över åtgärder som vidtagits med stöd av de nämnda paragraferna ska det upprättas protokoll eller göras motsvarande anteckningar i någon annan handling.

8 §

Avspärrning av platser och områden

En polisman får spärra av, stänga eller utrymma platser och områden som är i allmänt bruk eller förbjuda eller begränsa trafiken där, om detta behövs för att upprätthålla allmän ordning och säkerhet, för att trygga polisundersökning eller för att trygga åtgärder på en olycksplats eller för att skydda den personliga integriteten hos den som är föremål för en åtgärd eller egendom som är i fara.

En polisman får på order av en polisman som hör till befälet och i brådskande fall också utan order spärra av eller utrymma ett område som omfattas av hemfrid eller offentlig frid, om detta är nödvändigt för att avvärra en fara som omedelbart hotar liv eller hälsa och om de som finns på området inte annars kan skyddas.

I 10 § i lagen om sammankomster (530/1999) föreskrivs om polisens rätt att anvisa platsen för en allmän sammankomst.

En polisman får förbjuda eller begränsa flyttning av föremål eller bestämma att föremål ska flyttas på en plats eller ett område som är i allmänt bruk om detta behövs för att trygga polisundersökning. En polisman har motsvarande rätt även inom ett hemfridsskyddat område, om åtgärden behövs för att avvärra fara för liv eller hälsa eller för att skydda egendom.

9 §

Skingrande av folksamling

En polisman har rätt att befälla en folksamling att skingra sig eller flytta på sig, om folksamlingen äventyrar allmän ordning och säkerhet eller hindrar trafiken. En polisman har samma rätt om personer i folksamlingen uppträder hotfullt eller annars på ett sådant sätt att det är sannolikt att de kommer att göra sig skyldiga till brott mot liv, hälsa, frihet eller hemfrid eller till egendomsbrott. Om folksamlingen inte lyder en befallning att skingra sig eller att flytta på sig har en polisman rätt att med maktmedel skingra folksamlingen samt gripa personer som tredskas. Polisen ska om möjligt avgränsa sina åtgärder till att gälla dem som genom sitt uppträdande orsakar behovet att skingra folksamlingen eller be den flytta på sig.

Personer som gripits ska frigges så snart uppdragets syfte har nåtts, dock senast 12 timmar efter gripandet.

I 21 § i lagen om sammankomster föreskrivs om avbrytande och avslutande av en allmän sammankomst och i 22 § i den lagen om hindrande, avbrytande och avslutande av en offentlig tillställning.

10 §

Skydd mot brott och störande beteende

En polisman har rätt att avlägsna en person från en plats, om det utifrån personens hotelser eller övriga uppträdande finns grundad anledning att anta eller utifrån personens tidigare uppträdande är sannolikt att denne kommer att göra sig skyldig till brott mot liv, hälsa, frihet eller hemfrid eller till egendomsbrott eller kommer att orsaka betydande störning eller överhängande fara för allmän ordning och säkerhet.

Personen kan gripas om det sannolikt inte räcker att denne avlägsnas från platsen och ett brott inte annars kan förhindras eller en störning eller fara inte annars kan avvärijas. Den som gripits får hållas i förvar så länge det är sannolikt att han eller hon gör sig skyldig till brott enligt 1 mom. eller orsakar störning eller fara, dock högst 24 timmar efter gripandet.

En polisman kan skydda en person eller bevakna en plats för att förebygga eller avbryta ett sådant brott som avses i 1 mom.

11 §

Stoppande och flyttning av fordon

En polisman har rätt att befalla att ett fordon ska stoppas, flytta ett fordon eller befalla att det ska flyttas, om det är motiverat för att fullgöra polisens uppgifter.

I vägtrafiklagen (267/1981) föreskrivs om övervakning av vägtrafik och i luftfartslagen (1194/2009) om när ett luftfartyg kan beordras att landa.

12 §

Säkerhetsvisitation

En polisman har i samband med gripande, anhållande, häktning, tagande i förvar och andra åtgärder som riktar sig mot den personliga friheten rätt att kontrollera vad en person har i sina kläder eller annars på sig eller i medhavda saker, för att förvissa sig om att personen inte innehar föremål eller ämnen varmed denne kan även-

tyra sin förvaring eller utsätta sig själv eller andra för fara. En polisman får i samband med tjänsteuppdrag kroppsvisitera en person för att hitta sådana föremål eller ämnen också i andra fall, om det av grundad anledning behövs för att trygga polismannens säkerhet i arbetet och fullgörandet av tjänsteuppdraget.

I samband med frihetsbegränsande åtgärder kan en person kroppsvisiteras eller saker som personen för med sig kontrolleras också för att hitta dokument som behövs för identifiering av denne.

En polisman har på det sätt och i den omfattning som situationen kräver rätt att kroppsvisitera personer som anländer till eller avlägsnar sig från en rättegång eller en sammankomst, offentlig tillställning eller annan motsvarande tillställning som förutsätter särskilt skydd och personer som anländer till eller avlägsnar sig från deltagarnas inkvarteringslokaler samt personer som uppehåller sig i omedelbar närhet av den plats där tillställningen ordnas eller inkvarteringslokalerna och granska de saker som de för med sig, för att förvissa sig om att de inte innehar föremål eller ämnen som kan äventyra säkerheten för deltagarna, de personer som uppehåller sig i inkvarteringslokaler eller andra personer. För att en person som avlägsnar sig ska få visiteras förutsätts det att ordningsstörningar har inträffat under tillställningen eller i inkvarteringslokalerna eller att det annars har framkommit något särskilt skäl.

Farliga föremål och ämnen som avses i 1 och 3 mom. ska vid behov fråntas den visiterade. Också sådana föremål och ämnen ska fråntas den visiterade som det annars enligt lag eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av lag är förbjudet att inneha.

13 §

Verkställande av säkerhetsvisitation

Säkerhetsvisitation verkställs manuellt, med tränad hund, med metalldetektor eller någon annan motsvarande teknisk anordning eller på något annat jämförbart sätt.

Visitationen får inte kränka den visiterades personliga integritet mer än vad som är nödvändigt för utförande av uppdraget. Vid visitationen ska iakttas den diskretion som förhållandena kräver.

14 §

Omhändertagande av farliga föremål och ämnen

Utöver vad som föreskrivs i någon annan lag har en polisman rätt att tillfälligt för polisens räkning ta hand om sprängämnen och andra farliga föremål och ämnen, om innehavaren med hänsyn till sin ålder, sitt berusnings- eller sinestillstånd eller andra omständigheter med fog kan misstänkas orsaka överhängande fara för allmän ordning och säkerhet. Polisen ska också ta hand om sprängämnen som innehas i strid med lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005) eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats eller beslut i enskilda fall som meddelats med stöd av den lagen, när innehavaren på eget initiativ gör anmälan till polisen om sprängämnena och överlämnar dem till polisen.

I stället för ett helt föremål kan också en del av eller ett tillbehör till föremålet tas om hand, om en fara som avses i 1 mom. kan avväjas genom att delen eller tillbehöret fråntas innehavaren.

Över omhändertagande av egendom ska det upprättas protokoll eller göras motsvarande anteckningar i någon annan handling.

I skjutvapenlagen (1/1998) föreskrivs om omhändertagande av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler.

15 §

Hantering av omhändertagen egendom

Farliga föremål och ämnen som polisen tagit om hand med stöd av 12 § 4 mom. eller 14 § 1 mom. ska återlämnas till innehavaren utan dröjsmål och senast inom 14 dygn, om det inte redan före det inleds ett förfarande för återkallande av tillståndet att inneha föremålen eller

ämnena eller vidtas åtgärder enligt 2 eller 3 mom. eller enligt 7 kap. i tvångsmedelslagen. En del av eller ett tillbehör till ett föremål som tagits om hand av polisen med stöd av 14 § 2 mom. i detta kapitel ska alltid återlämnas, om polisen inte redan tidigare tagit om hand hela föremålet med stöd av 14 § 1 mom.

Föremål eller ämnen som tagits om hand av polisen med stöd av 14 § 1 mom. och som inte riskfritt kan återlämnas till innehavaren eller ägaren kan med ägarens samtycke säljas eller överlåtas till en person som har rätt att inneha sådana föremål eller ämnen. Om detta inte är möjligt kan föremålen och ämnena säljas på offentlig auktion för ägarens räkning.

Om ett föremål eller ämne inte riskfritt kan återlämnas, säljas eller överlåtas enligt 1 eller 2 mom. eller om det är fråga om ett föremål eller ämne av ringa värde, kan en polisman som hör till befälet bestämma att föremålet eller ämnet ska förstöras.

Ägaren och innehavaren ska ges tillfälle att bli hörda före försäljningen eller förstöringen, om det inte är fråga om föremål eller ämnen av ringa värde. Över försäljningen och förstöringen ska det upprättas protokoll eller göras motsvarande anteckningar i någon annan handling.

16 §

Fasttagande och avlivande av djur

En polisman har rätt att ta fast och som en sista utväg avliva ett djur som orsakar fara för människors liv eller hälsa eller betydande skador på egendom eller allvarligt äventyrar trafiken. Ett djur får också avlivas om det skulle innebära uppenbar grymhet mot djuret att hålla det vid liv.

17 §

Användning av maktmedel

I tjänsteuppdrag får en polisman använda maktmedel som behövs och kan anses försvarliga för att bryta motstånd, avlägsna en person från en plats, gripa en person, hindra att en frihetsberövad flyr, avlägsna ett hinder eller för-

hindra ett överhängande brott eller någon annan farlig gärning eller händelse. Frågan om maktmedlen kan försvaras ska bedömas utifrån hur viktigt och brådskande uppdraget är, motståndets farlighet, vilka resurser som står till förfogande samt övriga omständigheter som är relevanta för en helhetsbedömning av situationen.

En polisman har i tjänsteutövning dessutom rätt till nödvärn enligt vad som föreskrivs i 4 kap. 4 § i strafflagen. I sådana fall av nödvärn handlar polismannen under tjänsteansvar. Vid bedömningen av om nödvärn kan försvaras ska de krav beaktas som kan ställas på polismannen med beaktande av dennes utbildning och erfarenhet.

Den som på begäran eller med samtycke av en polisman tillfälligt bistår en polisman i en situation där det är nödvändigt att anlita utomstående hjälp vid användning av maktmedel för att utföra ett synnerligen viktigt och brådskande polisiärt tjänsteuppdrag, har rätt att under polismannens uppsikt använda maktmedel som polismannen med stöd av sina befogenheter bemyndigar honom eller henne att använda.

Polisen har rätt att med försvarsmaktens bistånd använda militära maktmedel för att förhindra eller avbryta ett terroristbrott enligt vad som föreskrivs i lagen om försvarsmaktens handräckning till polisen (781/1980).

I 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § i strafflagen föreskrivs om excess i samband med användning av maktmedel och i 4 kap. 4 § 2 mom. och 7 § i strafflagen om excess i nödvärn.

18 §

Beredskap för och varning om användning av maktmedel

Den som utför ett tjänsteuppdrag och har anledning att befara motstånd eller ett obehörigt angrepp enligt 4 kap. 4 § 1 mom. i strafflagen ska på ett lämpligt och ändamålsenligt sätt bereda sig på användning av maktmedel.

En person som är föremål för ett tjänsteuppdrag ska varnas för risken att bli utsatt för maktmedel, om det är möjligt och ändamåls-

enligt att varna denne. Varningen ska ges på ett för ändamålet lämpligt och begripligt sätt.

19 §

Användning av skjutvapen

Skjutvapen får användas endast när det är fråga om att stoppa en persons verksamhet som orsakar direkt och allvarlig fara för någon annans liv eller hälsa och det inte finns något lindrigare sätt att stoppa verksamheten. Skjutvapen får dessutom användas i brådskande och viktiga uppdrag för att avlägsna föremål, djur eller motsvarande hinder. Skjutvapen får inte användas för att skingra folksamlingar, om det inte i vapnen används gaspatroner eller andra motsvarande projektiler i enlighet med särskilda föreskrifter.

Med användning av skjutvapen avses varning för användning av ett skjutvapen som avses i 2 § i skjutvapenlagen, hot om användning av skjutvapen och avlossande av skott. Det betraktas inte som användning av skjutvapen att ta fram och osäkra ett skjutvapen.

Beslut om vapenhot och avlossande av skott ska fattas av en polisman som hör till befålet, om detta är möjligt med beaktande av hur brådskande situationen är.

20 §

Användning av fängsel

Rörelse- och handlingsfriheten för en person som är föremål för tjänsteuppdrag får begränsas med handbojor, plastfängsel eller på något annat motsvarande sätt, om det är nödvändigt för att i samband med tjänsteuppdraget förhindra rymning, betvinga våldsamt uppträdande eller avvärja överhängande risk för våld.

Begränsning av rörelse- och handlingsfriheten får inte fortgå längre än nödvändigt. Begränsningen får inte åsamka den person som är föremål för åtgärden fara eller onödig smärta.

I 11 kap. 2 § i lagen om behandlingen av personer i förvar hos polisen (841/2006) och i 13 kap. 2 § i häktningslagen (768/2005) före-

skrivs om användning av fängsel på gripna som hålls i förvar hos polisen och på häktade.

21 §

Gränskontroll och tullåtgärder

En polisman har rätt att i gränskontrolluppdrag utföra gränskontroll enligt gränsbevakningslagen (578/2005) vid ett gränsövergångsställe eller på någon annan plats som avses i 14 § i gränsbevakningslagen med de befogenheter som anges i 28 och 29 § i den lagen.

I syfte att ta i beslag föremål eller ämnen som tillverkats, importerats eller innehas olagligen har en polisman rätt att utföra tullåtgärder enligt tullagen (1466/1994), med de befogenheter som anges i 14 § i den lagen. Om en tullåtgärd utan att förundersökning görs förutsätter kroppsbesiktning eller granskning av annat än resgodis eller ytterkläder, ska 15 § i tullagen iakttas när dessa åtgärder utförs. Den polisman som beslutar om åtgärderna ska dock höra till befälet.

22 §

Befogenheter för främmande staters tjänstemän

En i artikel 41 i tillämpningskonventionen till avtalet om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna (*Schengenkonventionen*) avsedd behörig tjänsteman i en stat som tillämpar Schengenregelverket har rätt att på finskt territorium förfölja en gärningsman som på tjänstemannens eget lands territorium ertappats på bar gärning eller flyende fot, samt att gripa personen i fråga och utföra en säkerhetsvisitation på finskt territorium enligt vad som föreskrivs i Schengenregelverket som är bindande för Finland. På stoppande av fordon och säkerhetsvisitation tillämpas dessutom vad som i 11 § 1 mom. föreskrivs om stoppande av fordon, i 12 § 1 mom. om visitation i samband med åtgärder som riktar sig mot någons personliga frihet och i 12 § 4 mom. om fråntagande av farliga föremål och ämnen.

Rätt att med maktmedel gripa en person som har ertappats på bar gärning eller flyende fot föreligger dock endast om denne genom att göra motstånd försöker undvika att bli gripen och om det inte utan dröjsmål är möjligt att få hjälp för gripandet av en behörig finländsk tjänsteman. I fråga om förutsättningarna för och användningen av maktmedel gäller dessutom vad som föreskrivs någon annanstans i denna lag och i strafflagen.

När gripandet grundar sig på 1 mom. ska den gripne utan dröjsmål överlämnas till polisinspektionen på den ort där gripandet skett, och polisinspektionen ska också underrättas om andra åtgärder som vidtagits på finskt territorium och om följderna av dem.

I fråga om ersättning för skada som orsakats av åtgärder av en tjänsteman som avses i 1 mom. gäller vad som i 8 kap. föreskrivs om skadeståndsansvar.

3 kap.

Säkerhetskontroller i polisens lokaler

1 §

Säkerhetskontroll

I polisinspektioner och andra polislokaler kan säkerhetskontroller ordnas för att trygga säkerheten och ordningen samt skydda egendom.

Beslut om säkerhetskontroll fattas av chefen för polisinspektionen.

Vid en säkerhetskontroll kan alla som kommer till eller befinner sig i polisens lokaler kontrolleras, liksom även saker som de har med sig. Chefen för polisinspektionen avgör i vilken utsträckning säkerhetskontroller ska ordnas.

En säkerhetskontroll kan utföras av en polisman eller av någon annan som är anställd hos polisen eller av en person som har utbildats för uppgiften och godkänts av polisen (*säkerhetskontrollör*).

Säkerhetskontroller ska utföras så att de inte medför onödigt olägenhet för den som kontrolleras eller inte skadar egendom.

2 §

Utförande av säkerhetskontroll

En säkerhetskontrollör har rätt att med en metalldetektor eller någon annan liknande teknisk anordning kontrollera dem som kommer till eller befinner sig i polisens lokaler och de saker som de har med sig, för att försäkra sig om att de inte för med sig föremål eller ämnen som kan äventyra säkerheten eller ordningen eller som kan användas för att skada egendom. Säkerhetskontrollören har rätt att också på annat sätt kontrollera saker som en person har med sig.

Om det på grund av säkerhetskontroll eller annars finns grundad anledning att misstänka att en person för med sig sådana föremål eller ämnen som avses i 1 mom. kan personen kroppsvisiteras för att hitta dem. Säkerhetskontrollören ska då vara av samma kön som den kroppsvisiterade.

3 §

Omhändertagande av föremål som hittats vid säkerhetskontroll

En säkerhetskontrollör har rätt att frånta en person i 2 § avsedda föremål och ämnen som har hittats vid säkerhetskontroll eller på något annat sätt eller som det annars är förbjudet att inneha enligt lag eller bestämmelser som har utfärdats med stöd av lag. Föremål och ämnen som omhändertagits ska, om det enligt lag inte finns något hinder, återlämnas till den kroppsvisiterade när denne lämnar polisens lokaler.

4 §

Användning av maktmedel vid säkerhetskontroll

Om en person vägrar underkasta sig säkerhetskontroll kan säkerhetskontrollören avlägsna denne från polisens lokaler. För att avlägsna en person kan säkerhetskontrollören vid behov använda maktmedel som kan anses vara försvarliga med hänsyn till dennes uppträdande och övriga omständigheter. Någon annan än en polisman eller tjänsteman vid polisen får dock inte använ-

da maktmedel för att avlägsna en person från polisens lokaler, om inte något annat följer av annan lagstiftning.

I 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § i strafflagen föreskrivs om excess i samband med användning av maktmedel.

4 kap.

Teknisk övervakning och rätt att få information

1 §

Teknisk övervakning och förutsättningar för sådan

Med *teknisk övervakning* avses fortlöpande eller upprepat iakttagande eller fortlöpande eller upprepad avlyssning av fordon, fordonsförare, fotgängare eller allmänheten med hjälp av en teknisk anordning samt automatisk upptagning av ljud eller bild.

Efter att på förhand ha informerat om saken får polisen företa teknisk övervakning på allmän plats eller väg, för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet, förebyggande av brott, identifiering av personer som är misstänkta för brott samt för bevakning av särskilda övervakningsobjekt.

2 §

Rätt att få information av myndigheter

Oberoende av tystnadsplikten har polisen på begäran av en polisman som hör till befälet rätt att för tjänsteuppdrag avgiftsfritt få behövlig information och handlingar av myndigheter och sammanslutningar som tillsatts för att sköta offentliga uppgifter, om inte överlämnande av informationen eller handlingarna till polisen eller användning av informationen som bevis uttryckligen har förbjudits eller begränsats i lag.

För att kunna avgöra om en körrätt, ett vapentillstånd eller ett annat tillstånd ska förbli i kraft har polisen på begäran av en polisman som hör till befälet rätt att av myndigheter och samman-

slutningar som tillsatts för att sköta offentliga uppgifter och oberoende av tystnadsplikten få information om tillståndshavarens hälsotillstånd, bruk av berusningsmedel eller våldsamma beteende, om det finns grundad anledning att anta att tillståndshavaren inte längre uppfyller förutsättningarna för tillståndet.

Sekretessbelagd information som fås med stöd av 2 mom. får användas endast för bedömning av tillståndshavarens pålitlighet, lämplighet eller övriga förutsättningar för tillståndets giltighet och för bedömning av om tillståndsvillkoren är uppfyllda.

3 §

Rätt att få information av privata sammanslutningar och personer

Oberoende av att en sammanslutnings medlemmar, revisorer, verkställande direktör, styrelsemedlemmar eller arbetstagare är bundna av företags-, bank- eller försäkringshemlighet har polisen på begäran av en polisman som hör till befälet rätt att få information som behövs för förhindrande eller utredning av brott. Om ett viktigt allmänt eller enskilt intresse kräver det har polisen samma rätt att få information som behövs vid polisundersökning enligt 6 kap.

En polisman har i enskilda fall på begäran rätt att av teleföretag och av sammanslutningsabonnenter få kontaktuppgifter för teleadresser som inte är upptagna i en offentlig katalog eller information som specificerar en teleadress eller teleterminalutrustning, om informationen behövs för ett polisuppdrag. Polisen har motsvarande rätt att få information om utdelningsadresser av en sammanslutning som bedriver postverksamhet.

För sin tillståndsförvaltning har polisen rätt att få information av privata sammanslutningar och personer så som föreskrivs i 2 § 2 och 3 mom.

5 kap.

Hemliga metoder för inhämtande av information

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde och definitioner

I detta kapitel föreskrivs om teleavlyssning, om inhämtande av information i stället för teleavlyssning, om teleövervakning, om inhämtande av basstationsuppgifter, om systematisk observation, om förtäckt inhämtande av information, om teknisk observation (teknisk avlyssning, optisk observation, teknisk spårning och teknisk observation av utrustning), om inhämtande av identifieringsuppgifter för teleadresser eller teleterminalutrustning, om täckoperationer, om bevisprovokation genom köp, om användning av informationskällor och om kontrollerade leveranser i syfte att förhindra, avslöja eller avvärja risk för brott. Dessa metoder för inhämtande av information kan användas i hemlighet för dem som de riktas mot.

Med *förhindrande av brott* avses åtgärder som syftar till att förhindra brott, försök till brott och förberedelse till brott, när det utifrån iakttagelser av en persons verksamhet eller utifrån annan information om en persons verksamhet finns grundad anledning att anta att personen i fråga kommer att göra sig skyldig till brott, samt åtgärder som syftar till att avbryta ett redan påbörjat brott eller begränsa den direkta skada eller fara som brottet medför.

Med *avslöjande av brott* avses åtgärder som syftar till att klarlägga om det för inledande av förundersökning finns en i 3 kap. 3 § 1 mom. i förundersökningslagen avsedd grund, när det utifrån iakttagelser av en persons verksamhet eller utifrån annan information om en persons verksamhet kan antas att ett brott har begåtts.

Vad som i detta kapitel föreskrivs om polisens eller en polismans rätt att använda hemliga metoder för inhämtande av information gäller med undantag för teleavlyssning, inhämtande av

information i stället för teleavlyssning, täckoperationer, bevisprovokation genom köp och styrd användning av informationskällor även gränsbevakningsmyndigheterna, tullmyndigheterna och militärmyndigheterna enligt vad som särskilt föreskrivs i lag.

I 10 kap. i tvångsmedelslagen föreskrivs om användning av hemliga tvångsmedel vid förundersökning av brott.

2 §

Förutsättningar för användning av hemliga metoder för inhämtande av information

En allmän förutsättning för användning av en hemlig metod för inhämtande av information är att man med den metoden kan antas få information som behövs för förhindrande, avslöjande eller avvärjande av risk för brott.

Utöver vad som nedan föreskrivs om särskilda förutsättningar för användning av hemliga metoder för inhämtande av information får teleavlyssning, inhämtande av information i stället för teleavlyssning, systematisk observation, teknisk avlyssning, optisk observation, teknisk spårning av personer, teknisk observation av utrustning, täckoperationer, bevisprovokation genom köp, styrd användning av informationskällor och kontrollerade leveranser användas bara om dessa metoder kan antas vara av synnerlig vikt för förhindrande eller avslöjande av ett brott. För täckoperationer och bevisprovokation genom köp förutsätts dessutom att metoden är nödvändig för att ett brott ska kunna förhindras eller avslöjas.

Användning av en hemlig metod för inhämtande av information ska avslutas inom den tid som anges i beslutet, om syftet med användningen har nåtts eller om det inte längre finns förutsättningar för att använda metoden.

3 §

Hemligt inhämtande av information för att avslöja brott

Metoderna i detta kapitel får användas när det gäller att avslöja följande brott:

- 1) äventyrande av Finlands suveränitet,
- 2) krigsanstiftan,
- 3) landsförräderi, grovt landsförräderi,
- 4) spioneri, grovt spioneri,
- 5) röjande av statshemlighet,
- 6) olovlig underrättelseverksamhet,
- 7) brott enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2—7 punkten eller 2 mom. i strafflagen som begås i terroristiskt syfte,
- 8) förberedelse till brott som begås i terroristiskt syfte,
- 9) ledande av terroristgrupp,
- 10) främjande av en terroristgrupps verksamhet,
- 11) meddelande av utbildning för ett terroristbrott,
- 12) rekrytering för ett terroristbrott,
- 13) finansiering av terrorism.

4 §

Fortsatt hemligt inhämtande av information för utredning av brott

Om det under tiden för hemligt inhämtande av information som inletts för att förhindra eller avslöja brott framgår att det finns anledning att misstänka att ett brott om vilket inhämtas information har begåtts, får information för utredning av brottet dock inhämtas i ytterligare tre dygn med stöd av ett tillstånd enligt detta kapitel, dock högst så länge tillståndet är giltigt. Om det för utredningen av ett brott är behövligt att använda ett sådant hemligt tvångsmedel som avses i 10 kap. i tvångsmedelslagen, ska ärendet inom den nämnda tiden föras för avgörande till den myndighet som är behörig att besluta om användning av tvångsmedlet.

Inhämtande av information ur telenät

5 §

Teleavlyssning och dess förutsättningar

Med *teleavlyssning* avses att ett meddelande som tas emot av eller sänds från en viss teleadress eller teleterminalutrustning genom ett sådant allmänt kommunikationsnät eller ett sådant därtill anslutet kommunikationsnät som avses i kommunikationsmarknadslagen (393/2003) avlyssnas, upptas eller behandlas på något annat sätt för utredning av innehållet i meddelandet och de identifieringsuppgifter i anslutning till det som avses i 8 §. Teleavlyssning får riktas endast mot meddelanden från eller meddelanden avsedda för en sådan person som med fog kan antas göra sig skyldig till ett brott som avses i 2 mom.

Polisen kan beviljas tillstånd till teleavlyssning för att förhindra brott, om den person som är föremål för teleavlyssningen på grund av sina yttranden, hotelser eller uppträdande med fog kan antas göra sig skyldig till

- 1) äventyrande av Finlands suveränitet,
- 2) krigsanstiftan,
- 3) landsförräderi, grovt landsförräderi,
- 4) spioneri, grovt spioneri,
- 5) röjande av statshemlighet,
- 6) olovlig underrättelseverksamhet,
- 7) brott enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2—7 punkten eller 2 mom. i strafflagen som begås i terroristiskt syfte,
- 8) förberedelse till brott som begås i terroristiskt syfte,
- 9) ledande av terroristgrupp,
- 10) främjande av en terroristgrupps verksamhet,
- 11) meddelande av utbildning för ett terroristbrott,
- 12) rekrytering för ett terroristbrott, eller
- 13) finansiering av terrorism.

Polisen kan dessutom beviljas tillstånd till teleavlyssning, om det är nödvändigt för att avvärja en allvarlig fara som omedelbart hotar liv eller hälsa.

6 §

Inhämtande av information i stället för teleavlyssning

Om det är sannolikt att meddelanden som avses i 5 § och dess identifieringsuppgifter inte längre är tillgängliga genom teleavlyssning, kan polisen för att förhindra brott beviljas tillstånd att inhämta informationen hos ett teleföretag eller en sammanslutningsabonnent, under de förutsättningar som anges i 5 §.

Om inhämtandet av information för utredning av innehållet i ett meddelande riktas mot en personlig teknisk anordning som lämpar sig för att sända och ta emot meddelanden och finns i direkt anslutning till en teleterminalutrustning eller mot förbindelsen mellan en sådan anordning och en teleterminalutrustning, kan polisen för att förhindra brott beviljas tillstånd till inhämtande av information i stället för teleavlyssning, om de förutsättningar som anges i 5 § finns.

7 §

Beslut om teleavlyssning och motsvarande inhämtande av information

På yrkande av en polisman som avses i 2 kap. 9 § 1 mom. 1 punkten i tvångsmedelslagen (*anhållningsberättigad polisman*) beslutar domstolen om teleavlyssning och inhämtande av information i stället för teleavlyssning.

Tillstånd kan beviljas för högst en månad åt gången.

I yrkandet och i beslutet om teleavlyssning och inhämtande av information i stället för teleavlyssning ska följande nämnas:

- 1) det brott som ligger till grund för åtgärden och brottstidpunkten,
- 2) den person som med fog kan antas göra sig skyldig till det brott som avses i 1 punkten,
- 3) de fakta som misstanken mot personen och förutsättningarna för teleavlyssningen grundar sig på,
- 4) tillståndets giltighetstid med angivande av klockslag,

5) den teleadress eller teleterminalutrustning som åtgärden riktas mot,

6) den anhållningsberättigade polisman som leder och övervakar utförandet av teleavlyssningen,

7) eventuella begränsningar och villkor för teleavlyssningen och annat motsvarande inhämtande av information.

8 §

Teleövervakning och dess förutsättningar

Med *teleövervakning* avses att identifieringsuppgifter inhämtas om ett meddelande som har sänts från en teleadress eller teleterminalutrustning som är kopplad till ett kommunikationsnät som avses i 5 § eller som har mottagits till en sådan adress eller utrustning samt att uppgifter om en teleadress eller teleterminalutrustnings läge inhämtas eller att användningen av adressen eller utrustningen tillfälligt förhindras. Med *identifieringsuppgifter* avses i 2 § 8 punkten i lagen om dataskydd vid elektronisk kommunikation (516/2004) avsedda uppgifter om ett meddelande vilka kan förknippas med en abonnent eller användare och behandlas i kommunikationsnäten för att överföra, distribuera eller tillhandahålla meddelanden.

Polisen kan för att förhindra brott beviljas tillstånd till teleövervakning av en teleadress eller teleterminalutrustning som innehåller eller sannolikt annars används av en person som på grund av sina yttranden eller hotelser, sitt uppträdande eller annars med fog kan antas göra sig skyldig till

1) ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst fyra år,

2) ett brott som begåtts med användning av en teleadress eller teleterminalutrustning och för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst två år,

3) utnyttjande av person som är föremål för sexhandel, eller koppleri,

4) narkotikabrott,

5) förberedelse till brott som begås i terroristiskt syfte, eller

6) grovt tullredovisningsbrott.

Polisen har trots 2 mom. rätt att utföra teleövervakning, om det för att avvärja fara som hotar liv eller hälsa är nödvändigt att sådan utförs omedelbart.

Polisen har rätt att kortvarigt hindra användning av teleadresser eller teleterminalutrustningar inom ett visst område. Åtgärden ska vara nödvändig för att avvärja allvarlig fara som hotar liv eller hälsa och den får inte orsaka större skada eller olägenhet än vad som är nödvändigt för utförande av uppdraget.

Polisen kan beviljas tillstånd att för utredning av dödsorsak enligt lagen om utredande av dödsorsak (459/1973) utföra teleövervakning av en teleadress eller teleterminalutrustning som en avliden haft i sin besittning, om det finns grundad anledning att anta att åtgärden resulterar i information som behövs för att dödsorsaken ska kunna utredas.

I 35 § i lagen om dataskydd vid elektronisk kommunikation föreskrivs om utlämnande av uppgifter till myndigheter som tar emot nödmeddelanden.

9 §

Teleövervakning med samtycke av den som innehar teleadress eller teleterminalutrustning

Med samtycke av den som innehar en teleadress eller teleterminalutrustning får polisen för att förhindra brott rikta teleövervakning mot adressen eller utrustningen, om någon på grund av sina yttranden eller sitt uppträdande i övrigt med fog kan antas göra sig skyldig till

1) ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst två år,

2) ett brott som medför att teleadressen eller teleterminalutrustningen obehörigen innehåller någon annan,

3) brott mot besöksförbud, ofog som avses i 17 kap. 13 § 2 punkten i strafflagen eller hemfridsbrott som avses i 24 kap. 1 § 3 punkten i den lagen, om brottet begås genom användning av teleadressen eller teleterminalutrustningen,

4) något annat än ett i 3 punkten avsett brott som begås genom användning av teleadressen eller teleterminalutrustningen, eller

5) utnyttjande av person som är föremål för sexhandel.

10 §

Beslut om teleövervakning

På yrkande av en anhållningsberättigad polisman ska domstolen besluta om teleövervakning enligt 8 § 2 och 5 mom. samt 9 § 1, 4 och 5 punkten och om teleövervakning i de fall som avses i 3 §.

Om ett ärende som gäller annan i 1 mom. avsedd teleövervakning än sådan som avses i 3 § inte tål uppskov, får en anhållningsberättigad polisman besluta om teleövervakning till dess att domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden började användas.

Chefen för centralkriminalpolisen, chefen för skyddspolisen eller chefen för rörliga polisen eller chefen för en polisinsättning ska besluta om teleövervakning som avses i 8 § 4 mom. Om ett ärende i andra fall än sådana som avses i 3 § inte tål uppskov, får en anhållningsberättigad polisman besluta om teleövervakningen till dess att chefen för centralkriminalpolisen, chefen för skyddspolisen eller chefen för rörliga polisen eller chefen för en polisinsättning har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till nämnda polisman så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden började användas.

En anhållningsberättigad polisman ska besluta om teleövervakning som avses i 8 § 3 mom. och 9 § 2 och 3 punkten.

Tillstånd kan meddelas för högst en månad åt gången. Tillstånd kan beviljas så att det gäller även en viss tid före beslutet vilken kan vara längre än en månad.

I ett yrkande och i ett beslut om teleövervakning ska följande nämnas:

1) det brott som ligger till grund för åtgärden och brottstidpunkten,

2) den person som med fog kan antas göra sig skyldig till det brott som avses i 1 punkten,

3) de fakta som misstanken mot personen och förutsättningarna för teleövervakning grundar sig på,

4) samtycke, om detta är ett villkor för teleövervakningen,

5) tillståndets giltighetstid med angivande av klockslag,

6) den teleadress eller teleterminalutrustning som åtgärden riktas mot,

7) den anhållningsberättigade polisman som leder och övervakar utförandet av teleövervakningen,

8) eventuella begränsningar och villkor för teleövervakningen.

11 §

Inhämtande av basstationsuppgifter och dess förutsättningar

Med *inhämtande av basstationsuppgifter* avses inhämtande av information om teleterminalutrustningar och teleadresser som redan är eller kommer att bli registrerade i ett telesystem via en viss basstation.

Polisen kan beviljas tillstånd att inhämta basstationsuppgifter som är relevanta för förhindrande av brott som avses i 8 § 2 punkten.

Polisen har dessutom rätt att inhämta basstationsuppgifter om det är nödvändigt för att avvärja en fara som hotar liv eller hälsa.

12 §

Beslut om inhämtande av basstationsuppgifter

Beslut om inhämtande av basstationsuppgifter ska fattas av domstolen på yrkande av en anhållningsberättigad polisman. Om ärendet inte tål uppskov, får en anhållningsberättigad polisman besluta om inhämtande av basstationsuppgifter till dess att domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till domstol så snart som möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden började användas.

Tillstånd beviljas för en viss tidsperiod.

I ett yrkande och i ett beslut om inhämtande av basstationsuppgifter ska följande nämnas:

1) det brott som ligger till grund för åtgärden samt brottstidpunkten,

2) de fakta som ligger till grund för förutsättningarna för inhämtandet av basstationsuppgifter,

3) den tidsperiod som tillståndet gäller,

4) vilken basstation tillståndet gäller,

5) den anhållningsberättigade polisman som leder och övervakar inhämtandet av basstationsuppgifter,

6) eventuella begränsningar och villkor för inhämtandet av basstationsuppgifter.

Systematisk observation, förtäckt inhämtande av information och teknisk observation

13 §

Systematisk observation och dess förutsättningar

Med *observation* avses iakttagande av en viss person i hemlighet i syfte att inhämta information.

Med *systematisk observation* avses annan än kortvarig observation av en person som med fog kan antas göra sig skyldig till ett brott.

Polisen får för att förhindra brott systematiskt observera en person som avses i 2 mom., om det finns grundad anledning att misstänka att denne gör sig skyldig till ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst två år eller till stöld eller häleribrott.

Observation enligt denna paragraf får inte riktas mot utrymmen som används för stadigvarande boende.

14 §

Beslut om systematisk observation

Beslut om systematisk observation ska fattas av en anhållningsberättigad polisman.

Beslut om systematisk observation får fattas för högst sex månader åt gången.

Beslut om systematisk observation ska fattas skriftligen. I beslutet ska följande nämnas:

1) det brott som ligger till grund för åtgärden samt brottstidpunkten,

2) den person som med fog kan antas begå det brott som avses i 1 punkten,

3) de fakta för misstanken mot personen och den systematiska observationen grundar sig på,

4) tillståndets giltighetstid,

5) den anhållningsberättigade polisman som leder och övervakar genomförandet av den systematiska observationen,

6) eventuella begränsningar och villkor för den systematiska observationen.

15 §

Förtäckt inhämtande av information och dess förutsättningar

Med *förtäckt inhämtande av information* avses inhämtande av information genom kortvarig interaktion med en viss person där falska, vilseledande eller förtäckta uppgifter används för att hemlighålla polismannens uppdrag.

Polisen får för att förhindra brott använda förtäckt inhämtande av information, om det på grund av en persons yttranden eller uppträdande i övrigt med fog finns anledning att anta att denne kommer att göra sig skyldig till

1) ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst fyra år,

2) utnyttjande av person som är föremål för sexhandel, eller koppleri,

3) narkotikabrott,

4) förberedelse till brott som begås i terroristiskt syfte,

5) grovt tullredovisningsbrott, eller

6) stöld eller häleri som hänför sig till planmässig, organiserad, yrkesmässig, fortsatt eller upprepad brottslig verksamhet.

16 §

Beslut om förtäckt inhämtande av information

Beslut om förtäckt inhämtande av information ska fattas av chefen för centralkriminalpoli-

sen, chefen för skyddspolisen, chefen för en polisinsättning eller en för uppdraget förordnad anhållningsberättigad polisman som särskilt utbildats för hemligt inhämtande av information.

Beslut om förtäckt inhämtande av information ska fattas skriftligen. I beslutet ska följande nämnas:

- 1) åtgärden och dess syfte tillräckligt specificerat,
- 2) den polisenhet som ska genomföra det förtäckta inhämtandet av information och den polisman som ansvarar för uppdraget,
- 3) det brott som ligger till grund för åtgärden,
- 4) den person som det förtäckta inhämtandet av information riktas mot,
- 5) de fakta som ligger till grund för brottsmisstanken,
- 6) den planerade tidpunkten för genomförandet av åtgärden,
- 7) eventuella begränsningar och villkor för det förtäckta inhämtandet av information.

Vid förändrade omständigheter ska beslutet vid behov ses över.

17 §

Teknisk avlyssning och dess förutsättningar

Med *teknisk avlyssning* avses att en viss persons samtal eller meddelande som inte är avsett för utomstående och i vilket avlyssnaren inte deltar, trots 24 kap. 5 § i strafflagen avlyssnas, upptas eller behandlas på något annat sätt med hjälp av en teknisk anordning, metod eller programvara i syfte att ta reda på innehållet i samtalet eller meddelandet eller utreda deltagarna eller en i 4 mom. avsedd persons verksamhet.

Teknisk avlyssning får inte riktas mot utrymmen som används för stadigvarande boende.

Polisen får i syfte att förhindra brott rikta teknisk avlyssning mot en person som befinner sig utanför ett utrymme som används för stadigvarande boende. Polisen kan också beviljas tillstånd att rikta teknisk avlyssning mot en person som befinner sig i en myndighetslokal och som berövats sin frihet på grund av brott. Avlyssningen kan riktas mot utrymmen eller platser där det kan antas att den person som inhämtandet av

information gäller sannolikt befinner sig eller som denne besöker.

En förutsättning för teknisk avlyssning är dessutom att personen i fråga på grund av sina yttranden eller handlingar, sitt uppträdande eller annars med fog kan antas göra sig skyldig till

- 1) ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst fyra år,
- 2) narkotikabrott,
- 3) förberedelse till brott som begås i terroristiskt syfte, eller till
- 4) grovt tullredovisningsbrott.

Polisen har trots 2 mom. alltid rätt att utföra teknisk avlyssning, om det är nödvändigt för att en polisåtgärd tryggt ska kunna vidtas eller sådan överhängande fara avvärras som hotar den persons liv eller hälsa som vidtar åtgärden eller den persons liv eller hälsa som ska gripas eller skyddas.

18 §

Beslut om teknisk avlyssning

Beslut om teknisk avlyssning som riktas mot en person som berövats sin frihet på grund av brott ska fattas av domstolen på yrkande av en anhållningsberättigad polisman.

Beslut om teknisk avlyssning som avses i 17 § 5 mom. och om annan än i 1 mom. avsedd teknisk avlyssning ska fattas av en anhållningsberättigad polisman.

Tillstånd kan ges och beslut fattas för högst en månad åt gången.

I ett yrkande och i beslut om teknisk avlyssning ska följande nämnas:

- 1) det brott som ligger till grund för åtgärden samt brottstidpunkten,
- 2) den person som med fog kan antas göra sig skyldig till det brott som avses i 1 punkten,
- 3) de fakta som misstanken mot personen och förutsättningarna för den tekniska avlyssningen grundar sig på,
- 4) tillståndets giltighetstid med angivande av klockslag,
- 5) det utrymme eller den plats av annat slag som avlyssningen riktas mot,

6) den anhållningsberättigade polisman som leder och övervakar genomförandet av den tekniska avlyssningen,

7) eventuella begränsningar och villkor för den tekniska avlyssningen.

19 §

Optisk observation och dess förutsättningar

Med *optisk observation* avses att man trots 24 kap. 6 § i strafflagen iakttar eller gör upptagningar av en viss person eller av ett utrymme eller någon annan plats med en kamera eller andra utplacerade tekniska anordningar, metoder eller programvaror.

Optisk observation får inte riktas mot ett utrymme som används för stadigvarande boende.

För att förhindra brott har polisen rätt att rikta optisk observation mot personer utanför utrymmen som används för stadigvarande boende. Polisen kan ges tillstånd att rikta optisk observation också mot personer som befinner sig i en myndighetslokal och som berövats sin frihet på grund av brott. Optisk observation får riktas mot utrymmen eller platser som det på sannolika grunder kan antas att den person som inhämtandet av information gäller befinner sig i eller på eller besöker.

En förutsättning för optisk observation av hemfridskyddade utrymmen och andra platser som avses i 24 kap. 11 § i strafflagen och av personer som berövats sin frihet på grund av brott är att personen i fråga på grund av sina yttranden eller hotelser, sitt uppträdande eller annars med fog kan antas göra sig skyldig till ett brott som avses i 17 § 4 mom. En förutsättning för annan optisk observation är att personen med fog kan antas göra sig skyldig till ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet än fängelse i minst ett år.

Polisen har trots 2 mom. alltid rätt att utföra optisk observation, om det är nödvändigt för att en polisåtgärd tryggt ska kunna vidtas eller sådan överhängande fara avvärjas som hotar den persons liv eller hälsa som vidtar åtgärden eller den persons liv eller hälsa som ska gripas eller skyddas.

20 §

Beslut om optisk observation

Beslut om optisk observation ska fattas av domstolen på yrkande av en anhållningsberättigad polisman, om observationen riktas mot ett hemfridskyddat utrymme eller en annan plats som avses i 24 kap. 11 § i strafflagen eller mot en person som berövats sin frihet på grund av brott.

Beslut om optisk observation som avses i 19 § 5 mom. och om annan än i 1 mom. avsedd optisk observation ska fattas av en anhållningsberättigad polisman.

Tillstånd kan ges och beslut fattas för högst en månad åt gången.

I ett yrkande och i ett beslut om optisk observation ska följande nämnas:

1) det brott som ligger till grund för åtgärden samt brottstidpunkten,

2) den person som med fog kan antas begå det brott som avses i 1 punkten,

3) de fakta som misstanken mot personen och förutsättningarna för den optiska observationen grundar sig på,

4) tillståndets giltighetstid med angivande av klockslag,

5) det utrymme eller den plats av annat slag som observationen riktas mot,

6) den anhållningsberättigade polisman som leder och övervakar genomförandet av den optiska observationen,

7) eventuella begränsningar och villkor för den optiska observationen.

21 §

Teknisk spårning och dess förutsättningar

Med *teknisk spårning* avses att förflyttning av föremål, ämnen eller egendom spåras med hjälp av radiosändare som fästs eller som redan finns på objektet eller med hjälp av någon annan liknande teknisk anordning, metod eller programvara.

Polisen får för att förhindra brott rikta teknisk spårning mot föremål, ämnen eller egendom som är föremål för ett brott eller som en person antas

inneha eller använda, om det på grund av dennes yttranden eller hotelser, uppträdande eller annars med fog kan antas att personen i fråga kommer att göra sig skyldig till ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst ett år.

Om syftet med teknisk spårning är att följa hur en person förflyttar sig genom att en spårningsanordning fästs i de kläder som denne bär eller i ett föremål som han eller hon bär med sig (*teknisk spårning av en person*), får åtgärden genomföras bara om personen i fråga med fog kan antas begå ett brott som avses i 17 § 4 mom.

Polisen har dessutom rätt att utföra teknisk spårning om det är nödvändigt för att en polisåtgärd tryggt ska kunna vidtas eller sådan överhängande fara avvärjas som hotar den persons liv eller hälsa som vidtar åtgärden eller en persons liv eller hälsa som ska gripas eller skyddas.

22 §

Beslut om teknisk spårning

Beslut om teknisk spårning av en person ska fattas av domstolen på yrkande av en anhållningsberättigad polisman. Om ärendet inte tål uppskov, får en anhållningsberättigad polisman besluta om sådan spårning till dess att domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till domstol så snart som möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden började användas.

En anhållningsberättigad polisman ska besluta om teknisk spårning som avses i 21 § 4 mom. och om annan än i 1 mom. avsedd teknisk spårning.

Tillstånd kan ges och beslut fattas för högst sex månader åt gången.

I ett yrkande och i ett beslut om teknisk spårning ska följande nämnas:

1) det brott som ligger till grund för åtgärden samt brottstidpunkten,

2) den person som med fog kan antas begå det brott som avses i 1 punkten,

3) de fakta som misstanken mot personen och förutsättningarna för den tekniska spårningen grundar sig på,

4) tillståndets giltighetstid med angivande av klockslag,

5) det föremål, det ämne eller den egendom som spårningen riktas mot,

6) den anhållningsberättigade polisman som leder och övervakar genomförandet av den tekniska spårningen,

7) eventuella begränsningar och villkor för den tekniska spårningen.

23 §

Teknisk observation av utrustning och dess försättningar

Med *teknisk observation av utrustning* avses att en funktion, informationsinnehållet eller identifieringsuppgifterna i en dator eller i en liknande teknisk anordning eller i dess programvara på något annat sätt än enbart genom sinnesförmåelser observeras, upptas eller behandlas på något annat sätt för att utreda omständigheter som är av betydelse för förebyggande av ett brott.

Genom teknisk observation av utrustning får information om innehållet i ett meddelande eller om identifieringsuppgifter som avses i 8 § inte inhämtas.

Polisen kan för förhindrande av brott ges tillstånd till att utföra teknisk observation av utrustning, om det på grund av en persons yttranden, hotelser, uppträdande eller annars med fog kan antas att denne kommer att göra sig skyldig till ett brott som avses i 17 § 4 mom. Polisen får rikta teknisk observation av utrustning mot en dator eller en liknande teknisk anordning som personen i fråga sannolikt använder, eller mot dess programvara.

24 §

Beslut om teknisk observation av utrustning

Beslut om teknisk observation av utrustning ska fattas av domstolen på yrkande av en anhållningsberättigad polisman. Om ärendet inte tål uppskov, får en anhållningsberättigad polisman besluta om teknisk observation av utrustning till

dess att domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till domstol så snart som möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden började användas.

Tillstånd kan meddelas för högst en månad åt gången.

I ett yrkande och i ett beslut om teknisk observation av utrustning ska följande nämnas:

1) det brott som ligger till grund för åtgärden samt brottstidpunkten,

2) den person som med fog kan antas göra sig skyldig till det brott som avses i 1 punkten,

3) de fakta som misstanken mot personen och förutsättningarna för den tekniska observationen av utrustning grundar sig på,

4) tillståndets giltighetstid med angivande av klockslag,

5) den tekniska anordning eller programvara som åtgärden riktas mot,

6) den anhållningsberättigade polisman som leder och övervakar genomförandet av den tekniska observationen av utrustning,

7) eventuella begränsningar och villkor för den tekniska observationen av utrustning.

25 §

Inhämtande av identifieringsuppgifter för teleadresser eller teleterminalutrustning

För att förhindra brott får polisen med en teknisk anordning inhämta identifieringsuppgifter för teleadresser eller teleterminalutrustning, när det är fråga om brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst ett år.

För inhämtande av de uppgifter som avses i 1 mom. får polisen bara använda sådana tekniska anordningar som endast kan användas för identifiering av teleadresser och teleterminalutrustningar. Kommunikationsverket ska kontrollera att de tekniska anordningarna uppfyller kraven enligt detta moment och att de inte på grund av sina egenskaper orsakar skadliga störningar i ett allmänt kommunikationsnäts anordningar eller tjänster.

Beslut om inhämtande av identifieringsuppgifter för teleadresser och teleterminalutrust-

ning fattas av en anhållningsberättigad polisman.

26 §

Installation och avinstallation av anordningar, metoder eller programvara

En polisman har rätt att fästa en anordning, metod eller programvara som används för teknisk observation på föremål, ämnen, egendom, i utrymmen och andra platser eller informationssystem som åtgärden riktas mot, om det behövs för observationen. För att installera, ta i bruk och avinstallera anordningen, metoden eller programvaran har polismannen då rätt att i hemlighet ta sig in i ett ovan nämnt utrymme eller på en ovan nämnd plats eller i ett ovan nämnt informationssystem samt att kringgå, låsa upp eller på något annat motsvarande sätt tillfälligt passera eller störa objektens eller informationssystemens säkerhetssystem. Det föreskrivs särskilt om husrannsakan.

Anordningar, metoder och programvara som används för teknisk observation får installeras i utrymmen som används för stadigvarande boende endast om domstolen har gett tillstånd till det på yrkande av en anhållningsberättigad polisman eller om installationen är nödvändig i sådana fall som avses i 17 § 5 mom., 19 § 5 mom. eller 21 § 4 mom.

27 §

Observation och teknisk observation som utförs av främmande staters tjänstemän

En i artikel 41 i Schengenkonventionen avsedd behörig tjänsteman i en stat som tillämpar Schengenregelverket har, enligt vad som föreskrivs i Schengenregelverket som är bindande för Finland, rätt att fortsätta observation eller teknisk observation av en person på finskt territorium i syfte att utreda brott, om observationen eller den tekniska observationen har påbörjats på tjänstemannens eget lands territorium. Dessutom förutsätts att en finländsk polisman eller, inom ramen för sin behörighet, en finländsk

gränsbevakningsman eller tullman inte omedelbart kan fortsätta observationen eller den tekniska observationen på finskt territorium.

Vid observation får användas tekniska anordningar som en finländsk polisman har rätt att använda i enlighet med bestämmelserna om teknisk observation. Observationen och den tekniska observationen ska rapporteras till den polisinsättning inom vars område den huvudsakligen har utförts.

Täckoperationer och bevisprovokation genom köp

28 §

Täckoperationer och förutsättningar för sådana

Med *täckoperation* avses planmässigt inhämtande av information om en viss person eller dennes verksamhet genom infiltration, där falska, vilseledande eller förtäckta uppgifter eller registeranteckningar används eller falska handlingar framställs eller används för att förvärva förtroende som behövs för inhämtandet av information eller för att förhindra att inhämtandet av information avslöjas.

Polisen får för att förhindra brott rikta en täckoperation mot en person, om det på grund av personens yttranden eller uppträdande i övrigt med fog kan antas att denne kommer att göra sig skyldig eller medverka till något annat i 10 kap. 3 § i tvångsmedelslagen avsett brott än grovt tullredovisningsbrott eller ett brott som avses i 17 kap. 18 § 1 mom. 1 punkten i strafflagen. En förutsättning är dessutom att inhämtandet av information måste anses behövligt på grund av att den brottsliga verksamheten är planmässig, organiserad eller yrkesmässig eller på grund av att det kan antas att den fortsätter eller upprepas.

Polisen får rikta en datanätsbaserad täckoperation mot en person, om det på grund av personens yttranden eller uppträdande i övrigt med fog kan antas att denne kommer att göra sig skyldig till ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst två år eller om det är fråga om ett brott som avses i 17 kap. 19 § i strafflagen.

En täckoperation får företas i en bostad endast om tillträdet till eller vistelsen i bostaden sker under aktiv medverkan av den som använder bostaden. Det föreskrivs särskilt om husrannsakan.

29 §

Brottsförbud

En polisman som företar en täckoperation får inte begå brott eller ta initiativ till ett brott.

Om en polisman som företar en täckoperation begår en trafikförseelse, en ordningsförseelse eller något annat jämförbart brott för vilket det föreskrivna straffet är ordningsbot, går polismannen fri från straffansvar, om gärningen har varit nödvändig för att syftet med täckoperationen ska nås eller för att inhämtandet av information inte ska avslöjas.

30 §

Deltagande i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet och i kontrollerade leveranser

Om en polisman som företar en täckoperation under sitt deltagande i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet skaffar lokaler, fordon eller andra sådana hjälpmedel, transporterar personer, föremål eller ämnen, sköter ekonomiska angelägenheter eller bistår den kriminella sammanslutningen på andra med dessa jämförbara sätt, går denne fri från straffansvar, om det på synnerligen giltiga skäl har kunnat antas att

- 1) åtgärden genomförs också utan polismanens medverkan,
- 2) polismannens verksamhet inte äventyrar eller skadar någons liv, hälsa eller frihet eller orsakar betydande fara för eller skada på egendom, och
- 3) biståndet avsevärt främjar möjligheterna att uppnå syftet med täckoperationen.

En polisman som företar en täckoperation får delta i ombesörjandet av en försändelse som är föremål för en kontrollerad leverans enligt 43 §,

om deltagandet avsevärt främjar möjligheterna att uppnå syftet med leveransen.

31 §

Framställning om och plan för en täckoperation

I en framställning om täckoperation ska följande nämnas:

- 1) den som föreslagit åtgärden,
- 2) den person, tillräckligt specificerad, som är föremål för inhämtandet av information,
- 3) det brott, tillräckligt specificerat, som ligger till grund för åtgärden,
- 4) syftet med täckoperationen,
- 5) behovet av täckoperationen,
- 6) övriga uppgifter som behövs för att bedöma förutsättningarna för täckoperationen.

Över genomförandet av en täckoperation ska en sådan skriftlig plan göras upp som innehåller väsentlig och tillräckligt detaljerad information för beslutsfattandet om och genomförandet av täckoperationen. Vid förändrade omständigheter ska planen vid behov ses över.

32 §

Beslut om en täckoperation

Beslut om en täckoperation ska fattas av chefen för centralkriminalpolisen eller chefen för skyddspolisen. Chefen för centralkriminalpolisen, chefen för skyddspolisen, chefen för polis-inrättningen eller en för uppdraget förordnad anhållningsberättigad polisman som särskilt utbildats för hemligt inhämtande av information ska besluta om täckoperationer som genomförs utslutande i datanät.

Beslut om en täckoperation kan meddelas för högst sex månader åt gången.

Beslut om en täckoperation ska fattas skriftligen. I beslutet ska följande nämnas:

- 1) den som föreslagit åtgärden,
- 2) den polisenhet som genomför täckoperationen och den polisman som ansvarar för genomförandet av täckoperationen,
- 3) identifikationsuppgifterna för de polismän som genomför täckoperationen,

4) det brott som ligger till grund för inhämtandet av information,

5) den som är föremål för täckoperationen och som med fog kan antas begå det brott som avses i 4 punkten,

6) de fakta som brottsmisstanken och förutsättningarna för täckoperationen grundar sig på,

7) täckoperationens syfte och genomförandeplan,

8) beslutets giltighetstid,

9) huruvida åtgärder enligt 30 § får utföras inom ramen för täckoperationen, de fakta som åtgärderna grundar sig på samt eventuella begränsningar och villkor för täckoperationen.

Vid förändrade förhållanden ska beslutet vid behov ses över. Beslut om avslutande av en täckoperation ska fattas skriftligen.

33 §

Beslut om förutsättningarna för täckoperation

Om avsikten är att information som fåtts genom en täckoperation används i rättegång såsom en utredning till stöd för att någon är skyldig, ska den polisman som fattat beslut om täckoperationen låta domstolen avgöra om det fanns sådana förutsättningar för en täckoperation som avses i 28 § 2 mom. eller om det var fråga om en täckoperation i sådana fall som avses i 3 §.

34 §

Utvidgad täckoperation

Om det under en täckoperation framgår att det med fog kan antas att den person som är föremål för täckoperationen utöver det brott som ligger till grund för operationen kommer att begå ett annat brott som avses i 28 § 2 mom., med direkt anknytning till det första brottet, och som omedelbart måste förhindras med en täckoperation, får den polisman som företar täckoperationen utvidga operationen till att omfatta också förhindrande av det brottet. Frågan om utvidgning av täckoperationen ska dock utan ogrundat dröjsmål och senast tre dygn från det att inhämtandet

av information inleddes hänskjutas till den polisman som beslutat om täckoperationen.

Om det under en täckoperation framgår att det med fog kan antas att en annan person än den som är föremål för täckoperationen begår ett brott som avses i 28 § 2 mom. och mot vilken det omedelbart bör riktas en täckoperation för att förhindra brottet, får den polisman som företar täckoperationen utvidga operationen också till den personen. Frågan om utvidgning av täckoperationen ska dock utan ogrundat dröjsmål och senast tre dygn från det att inhämtandet av information inleddes hänskjutas till den polisman som beslutat om täckoperationen.

35 §

Bevisprovokation genom köp och dess förutsättningar

Med *bevisprovokation genom köp* avses ett köpeanbud eller ett köp av ett föremål, ett ämne, egendom eller en tjänst som polisen för att förhindra ett brott gör i syfte att ta om hand eller påträffa ett föremål, ett ämne eller egendom som har samband med det brott som ska förhindras. En förutsättning för köp av annat än ett provparti är att köpet är nödvändigt för genomförandet av bevisprovokation genom köp.

Polisen får i syfte att förhindra brott genomföra bevisprovokation genom köp, om det är fråga om ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst två år eller stöld eller häleribrott och det är sannolikt att något av de mål som nämns i 1 mom. kan uppnås genom bevisprovokationen.

Den som genomför bevisprovokation genom köp får utföra bara sådant inhämtande av information som är nödvändigt för genomförandet av bevisprovokationen. Bevisprovokationen genom köp ska genomföras så att den inte får den person som är föremål för åtgärden eller någon annan att begå ett brott som denne inte annars skulle begå.

Bevisprovokation genom köp är tillåten i en bostad bara om tillträdet till eller vistelsen i bostaden sker under aktiv medverkan av den som

använder bostaden. Det föreskrivs särskilt om husrannsakan.

36 §

Beslut om bevisprovokation genom köp

Beslut om bevisprovokation genom köp ska fattas av chefen för centralkriminalpolisen eller chefen för skyddspolisen. Beslut om bevisprovokation genom köp som gäller säljanbud utslutande till allmänheten får fattas också av en för uppdraget förordnad anhållningsberättigad polisman som särskilt utbildats för hemligt inhämtande av information.

Beslut om bevisprovokation genom köp kan meddelas för högst två månader åt gången.

Beslut om bevisprovokation genom köp ska fattas skriftligen. I beslutet ska följande nämnas:

- 1) det brott som ligger till grund för åtgärden,
- 2) den person som är föremål för bevisprovokationen,
- 3) de fakta som brottsmisstanken och förutsättningarna för bevisprovokationen grundar sig på,
- 4) de föremål, de ämnen, den egendom eller de tjänster som är föremål för bevisprovokationen,
- 5) syftet med bevisprovokationen,
- 6) tillståndets giltighetstid,
- 7) den anhållningsberättigade polisman som leder och övervakar genomförandet av bevisprovokationen,
- 8) eventuella begränsningar och villkor för bevisprovokationen.

37 §

Plan för genomförande av bevisprovokation genom köp

Över genomförandet av bevisprovokation genom köp ska det upprättas en skriftlig plan, om detta behövs med hänsyn till operationens omfattning eller andra motsvarande skäl.

Vid förändrade omständigheter ska planen för genomförande av bevisprovokationen vid behov ses över.

38 §

Beslut om genomförande av bevisprovokation genom köp

Beslut om genomförande av bevisprovokation genom köp ska fattas skriftligen. Beslutet ska fattas av en anhållningsberättigad polisman som särskilt utbildats för hemligt inhämtande av information och som ansvarar för genomförandet av bevisprovokationen.

I beslutet ska följande nämnas:

1) den polisman och domstol som beslutat om bevisprovokationen, samt beslutens datum och innehåll,

2) den polisenhet som genomför bevisprovokationen,

3) identifikationsuppgifterna för de polismän som genomför bevisprovokationen,

4) hur det har säkerställts att bevisprovokationen inte får den som är föremål för åtgärden eller någon annan att begå ett brott som denne inte annars skulle begå,

5) eventuella begränsningar och villkor för genomförandet.

Om åtgärden inte tål uppskov, behöver ett beslut som avses i 2 mom. inte upprättas i skriftlig form före bevisprovokationen. Beslutet ska dock upprättas i skriftlig form utan dröjsmål efter bevisprovokationen.

Vid förändrade omständigheter ska beslutet om genomförande av bevisprovokationen vid behov ses över.

39 §

Säkerheten för en polisman vid förtäckt inhämtande av information, en täckoperation och vid bevisprovokation genom köp

En anhållningsberättigad polisman får besluta att en polisman som ska genomföra förtäckt inhämtande av information, en täckoperation eller bevisprovokation genom köp ska förses med en teknisk anordning som möjliggör avlyssning

och observation, om utrustningen är motiverad för att polismannens säkerhet ska kunna tryggas.

Avlyssningen och observationen får upptas. Upptagningarna ska utplånas så snart de inte behövs för att trygga polismannens säkerhet. Om upptagningarna trots allt behöver bevaras av orsaker som har samband med rättsskyddet för någon som har del i saken, får upptagningarna bevaras och användas i detta syfte. De ska i så fall utplånas när saken har avgjorts genom ett laga-kraftvunnet beslut eller lämnats därhän.

Användning av informationskällor samt kontrollerade leveranser

40 §

Användning av informationskällor och förutsättningar för styrd användning av informationskällor

Med användning av informationskällor avses annat än sporadiskt konfidentiellt mottagande av information av betydelse för skötseln av i 1 kap. 1 § avsedda uppgifter av personer som inte hör till polisen eller till någon annan förundersökningsmyndighet (*informationskälla*).

Polisen får be att en för ändamålet godkänd informationskälla som har lämpliga personliga egenskaper och är registrerad och har samtyckt till inhämtandet av information inhämtar den information som avses i 1 mom. (*styrd användning av informationskällor*).

Vid styrd användning av informationskällor får en informationskälla inte ombes att inhämta information på ett sådant sätt som förutsätter utövande av myndighetsbefogenheter eller som äventyrar informationskällans eller någon annans liv eller hälsa. Innan styrd användning av informationskälla inleds ska informationskällan upplysas om sina rättigheter och skyldigheter och i synnerhet om vad som är tillåten och förbjuden verksamhet enligt lag. Informationskällans säkerhet ska vid behov tryggas under och efter inhämtandet av information.

41 §

Behandling av uppgifter om en informationskälla och betalning av arvode

Uppgifter om en informationskälla får registreras i ett personregister. På behandlingen av uppgifterna tillämpas lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003).

Till en registrerad informationskälla kan betalas arvode. Av grundad anledning kan arvode betalas även till en oregistrerad informationskälla. Särskilda bestämmelser gäller om skatteplikt för arvodet.

42 §

Beslut om styrd användning av informationskällor

Beslut om styrd användning av informationskällor ska fattas av chefen för centralkriminalpolisen, chefen för skyddspolisen, chefen för en polisinsättning eller av en för uppdraget förordnad anhållningsberättigad polisman som särskilt utbildats för hemligt inhämtande av information.

Beslut om styrd användning av informationskällor kan meddelas för högst två månader åt gången.

Beslut om styrd användning av informationskällor ska fattas skriftligen. I beslutet ska följande nämnas:

- 1) den som föreslagit åtgärden,
- 2) den polisenhet som genomför inhämtandet av information och den polisman som ansvarar för genomförandet av detta,
- 3) identifikationsuppgifterna för informationskällan,
- 4) det brott som ligger till grund för åtgärden,
- 5) syftet med inhämtandet av information och planen för genomförandet av detta,
- 6) beslutets giltighetstid,
- 7) eventuella begränsningar och villkor för den styrda användningen.

När omständigheterna förändras ska beslutet vid behov ses över. Beslut om att styrd användning ska avslutas ska fattas skriftligen.

43 §

Kontrollerade leveranser och förutsättningar för sådana

Polisen får avstå från att ingripa i transporten eller någon annan leverans av föremål, ämnen eller egendom eller dröja med att ingripa, om det behövs för identifiering av personer som medverkar i ett brott som håller på att begås eller för att förhindra ett brott som är allvarligare eller en brottslig verksamhet som är mera omfattande än det brott som håller på att begås (*kontrollerad leverans*).

Polisen får använda kontrollerade leveranser för att förhindra brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst fyra år. Det förutsätts dessutom att de kontrollerade leveranserna kan övervakas och att det går att ingripa i dem vid behov. Åtgärden får inte heller orsaka betydande fara för någons liv, hälsa eller frihet eller avsevärd risk för betydande miljö-, egendoms- eller förmögenhetsskada. Det föreskrivs särskilt om myndighetssamarbete för att genomföra kontrollerade leveranser.

I fråga om internationella kontrollerade leveranser som hör samman med internationella avtal eller andra förpliktelser som är bindande för Finland gäller dessutom vad som särskilt föreskrivs i lag.

44 §

Beslut om kontrollerade leveranser

Beslut om kontrollerade leveranser som utförs av polisen fattas av chefen för centralkriminalpolisen, chefen för skyddspolisen, chefen för en polisinsättning eller av en för uppdraget förordnad anhållningsberättigad polisman som särskilt utbildats för hemligt inhämtande av information. Det föreskrivs särskilt om andra myndigheters beslutsfattande om kontrollerade leveranser.

Beslut om kontrollerade leveranser kan meddelas för högst en månad åt gången.

I beslut om kontrollerade leveranser ska följande nämnas:

- 1) det brott som ligger till grund för åtgärden samt brottstidpunkten,
- 2) den person som med fog kan antas begå det brott som avses i 1 punkten,
- 3) de fakta som brottsmisstanken mot personen i fråga grundar sig på,
- 4) syftet med inhämtandet av information och genomförandeplanen,
- 5) den transport eller leverans av annat slag som är föremål för åtgärden,
- 6) beslutets giltighetstid,
- 7) eventuella begränsningar och villkor för de kontrollerade leveranserna.

Bestämmelser om underrättelse av ett beslut enligt denna paragraf till en sådan PTG-kriminalunderrättelseenhet som avses i 5 § i lagen om samarbete mellan polisen, tullen och gränsbevakningsväsendet (687/2009) utfärdas genom förordning av statsrådet.

Gemensamma bestämmelser

45 §

Förfarandet i domstol

Vid handläggning och avgörande av tillståndsärenden som gäller hemligt inhämtande av information ska bestämmelserna om handläggning av häktningsärenden i 3 kap. 1, 3, 8 och 10 § i tvångsmedelslagen iakttas i tillämpliga delar. Ärenden som gäller täckoperationer behandlas vid Helsingfors tingsrätt.

Ett yrkande som gäller hemligt inhämtande av information ska utan dröjsmål tas upp till behandling i domstol i närvaro av den tjänsteman som framställt yrkandet eller en av denne förordnad tjänsteman som är insatt i ärendet. Ärendet ska avgöras skyndsamt. Behandlingen kan också ske med anlitande av videokonferens eller någon annan lämplig teknisk dataöverföring där de som deltar i behandlingen har sådan kontakt att de kan tala med och se varandra.

Om domstolen har beviljat tillstånd till teleavlyssning eller teleövervakning, får den pröva och avgöra ett ärende som gäller beviljande av

tillstånd i fråga om en ny teleadress eller teleterminalutrustning utan att den tjänsteman som framställt yrkandet eller en av denne förordnad tjänsteman är närvarande, om det har förflutit mindre än en månad från den muntliga förhandlingen i ett tillståndsärende som gäller förhindrande eller avslöjande av samma brott. Ärendet kan behandlas utan att tjänstemannen är närvarande också om användningen av metoden för inhämtande av information redan har avslutats.

Ärendet får avgöras utan att den person hörs som med fog kan antas begå eller har begått brottet eller utan att innehavaren av teleadressen, teleterminalutrustningen eller det utrymme som ska avlyssnas eller övervakas hörs. När ett ärende som avses i 9 § behandlas ska innehavaren av teleadressen eller teleterminalutrustningen dock ges tillfälle att bli hörd, om inte skäl som har samband med förhindrande av brott talar emot det. Vid handläggning av ett ärende som gäller teknisk avlyssning eller optisk observation av en frihetsberövad, ska en företrädare för den inrättning där denne hålls i förvar ges tillfälle att bli hörd, om det inte med beaktande av att denne hörts tidigare ska anses vara onödigt.

Ett beslut i ett tillståndsärende får inte överklagas genom besvär. Klagan mot beslutet får anföras utan tidsbegränsning. Klagan ska behandlas skyndsamt. Den som framställt yrkandet får dock inte anföra klagan mot ett beslut som gäller en täckoperation.

I ett ärende som gäller en täckoperation ska till domstolen ges endast den information som är nödvändig för handläggningen av ärendet. Vid handläggningen ska det fästas särskild vikt vid att sekretessen iakttas och att informationen i handlingar och informationssystem skyddas genom behövliga förfaranden och datasäkerhetsarrangemang.

46 §

Skyddande av hemligt inhämtande av information

När polisen använder hemliga metoder för att inhämta information får den dröja med att ingripa i ett brott, om fördröjningen inte orsakar be-

tydande fara för någons liv, hälsa eller frihet eller avsevärd risk för betydande miljö-, egendoms- eller förmögenhetsskada. Det förutsätts dessutom att fördröjningen med att ingripa är nödvändig för att dölja att information inhämtas eller för att trygga verksamhetens syfte.

Polisen får använda falska, vilseledande eller förtäckta uppgifter, göra och använda falska, vilseledande eller förtäckta registeranteckningar samt framställa och använda falska handlingar, när det är nödvändigt för att skydda sådant hemligt inhämtande av information som redan genomförts, pågår eller kommer att genomföras.

En registeranteckning som avses i 2 mom. ska rättas när förutsättningarna enligt det momentet inte längre finns.

47 §

Beslut om skyddande

Beslut om registeranteckningar och upprättande av handlingar enligt 46 § 2 mom. ska fattas av chefen för centralkriminalpolisen eller chefen för skyddspolisen.

En anhållningsberättigad polisman som särskilt utbildats för hemligt inhämtande av information beslutar om annat skyddande av inhämtande av information.

Den myndighet som fattat beslut om registeranteckningar och upprättande av handlingar ska föra förteckning över anteckningarna och handlingarna, övervaka användningen av dem samt rätta anteckningarna.

48 §

Yppandeförbud som gäller hemligt inhämtande av information

En anhållningsberättigad polisman får av viktiga skäl som hänför sig till förhindrande eller avslöjande av brott förbjuda en utomstående att röja sådana omständigheter om användningen av hemligt inhämtande av information som denne fått kännedom om. Det förutsätts dessutom att den utomstående med anledning av sitt uppdrag

eller sin ställning har bistått eller blivit ombedd att bistå vid hemligt inhämtande av information.

Ett yppandeförbud meddelas för högst ett år åt gången. Förbudet ska bevisligen och i skriftlig form delges den som förbudet gäller. I förbudet ska det specificeras de omständigheter som förbudet omfattar, nämnas förbudets giltighetstid och anges hotet om straff för överträdelse av förbudet.

Till straff för överträdelse av yppandeförbudet döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

49 §

Uträkning av tidsfrister

Vid uträkning av tidsfrister enligt detta kapitel ska inte lagen om beräkning av laga tid (150/1930) tillämpas.

En i månader uttryckt tid går ut den dag i den bestämda månaden som till sitt ordningsnummer motsvarar den dag då den utsatta tiden börjar löpa. Om motsvarande dag inte finns i den månad då den bestämda tiden löper ut, löper den bestämda tiden ut på månadens sista dag.

50 §

Förbud mot avlyssning och observation

I fråga om förbud som avser teleavlyssning, teknisk avlyssning och optisk observation gäller i tillämpliga delar 10 kap. 52 § i tvångsmedelslagen.

51 §

Granskning av upptagningar och handlingar

En anhållningsberättigad polisman eller en av denne förordnad tjänsteman ska utan ogrundat dröjsmål granska de upptagningar och handlingar som uppkommit vid användningen av hemligt inhämtande av information.

52 §

Undersökning av upptagningar

Upptagningar som uppkommit vid hemligt inhämtande av information får undersökas endast av domstol och en anhållningsberättigad polisman. Enligt förordnande av den anhållningsberättigade polismannen eller enligt anvisning av domstolen får upptagningarna undersökas även av en annan polisman, av en expert eller av någon annan som anlitas för inhämtande av information.

53 §

Överskottsinformation

Med *överskottsinformation* avses information som fåtts genom televyssning, teleövervakning, inhämtande av basstationsuppgifter och teknisk observation, när informationen inte har samband med ett brott eller avvärjande av fara eller när den gäller något annat brott än det för vars förhindrande eller avslöjande tillståndet har getts eller beslutet fattats.

54 §

Användning av överskottsinformation

Överskottsinformation får användas i samband med utredning av brott, när informationen gäller ett brott för vars förhindrande det skulle ha fått användas sådant inhämtande av information enligt detta kapitel genom vilket informationen har fåtts. Beslut om användning av överskottsinformation ska fattas av domstolen, om den är behörig att fatta beslut om den metod för inhämtande av information med vilken informationen har fåtts.

Överskottsinformation får dessutom alltid användas för förhindrande av brott, för inriktning av polisens verksamhet och som en utredning som stöder det att någon är oskyldig.

Överskottsinformation får också användas för att förhindra betydande fara för någons liv, hälsa eller frihet eller betydande miljö-, egendoms- eller förmögenhetsskada.

I 10 kap. 56 § i tvångsmedelslagen föreskrivs om hur överskottsinformation som fåtts med stöd av den lagen får användas för att förhindra brott eller för sådana syften som nämns i 3 mom.

55 §

Utplåning av information

Hemligt inhämtad information ska utplånas utan dröjsmål efter att det framgått att den inte behövs för att förhindra, avslöja eller utreda brott eller för att avvärja en fara.

Överskottsinformation får dock bevaras och lagras i ett register som avses i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet, om den gäller ett brott som avses i 54 § 1 mom. eller om den behövs för att förhindra ett brott som avses i 15 kap. 10 § i strafflagen. Information som inte har lagrats i ett register eller fogats till förundersökningsmaterial ska utan onödigt dröjsmål utplånas så snart det blivit uppenbart att den inte kan användas eller den inte längre behövs för att förhindra eller utreda ett brott.

Basstationsuppgifter som avses i 11 § ska utplånas när målet har avgjorts genom en lagkraftvunnen dom eller lämnats därhän.

56 §

Avbrytande av teknisk avlyssning och teknisk observation av utrustning

Om det framkommer att den som den tekniska avlyssningen riktas mot inte befinner sig i det utrymme eller på den plats som avlyssnas, ska avlyssningen avbrytas så snart som möjligt och de upptagningar som fåtts genom avlyssningen och anteckningarna om de uppgifter som fåtts genom den genast utplånas. Skyldigheten att avbryta åtgärden och att utplåna upptagningarna och anteckningarna gäller också teknisk observation av utrustning, om det framgår att observationen gäller innehållet i ett meddelande eller identifieringsuppgifter som avses i 8 § eller att den person som avses i 23 § 3 mom. inte använder den anordning som är föremål för observationen.

Om det i en situation som avses i 1 mom. innan användningen av inhämtandet av information har avbrutits har uppkommit skäl att med fog anta att en person kommer att göra sig skyldig till ett brott som avses i 17 § 4 mom., får teknisk avlyssning och teknisk observation av utrustning riktas mot personen i fråga. På beslutsfattandet ska då 18 och 24 § tillämpas. Om domstolen inte beviljar tillstånd till teknisk avlyssning eller teknisk observation av utrustning, ska avlyssningen avslutas och de upptagningar som fåtts genom den och de anteckningar om uppgifter som fåtts genom den genast utplånas.

57 §

Utplåning av information som fåtts i en brådsakande situation

Om en anhållningsberättigad polisman i en brådsakande situation enligt 10 § 2 mom., 12 § 1 mom., 22 § 1 mom. eller 24 § 1 mom. har beslutat att teleövervakning, inhämtande av basstationsuppgifter, teknisk spårning av en person eller teknisk observation av utrustning ska inledas men domstolen anser att det inte har funnits förutsättningar för åtgärden, ska inhämtandet av information avslutas och det material som fåtts på detta sätt och anteckningarna om de uppgifter som fåtts på detta sätt genast utplånas. Information som fåtts på detta sätt får dock användas på samma villkor som överskottsinformation får användas enligt 54 §.

58 §

Underrättelse om hemligt inhämtande av information

Den som varit föremål för teleavlyssning, inhämtande av information i stället för teleavlyssning, teleövervakning, systematisk observation, förtäckt inhämtande av information, teknisk observation och kontrollerade leveranser ska utan dröjsmål underrättas om detta skriftligen efter det att syftet med inhämtandet av information

har nåtts. Personen i fråga ska dock underrättas om det hemliga inhämtandet av information senast ett år efter att det har upphört. Den domstol som beviljat tillståndet ska samtidigt skriftligen informeras om underrättelsen.

På yrkande av en anhållningsberättigad polisman får domstolen besluta att underrättelsen enligt 1 mom. till den som varit föremål för åtgärden får skjutas upp med högst två år åt gången, om det är motiverat för att trygga pågående inhämtande av information, trygga statens säkerhet eller skydda liv eller hälsa. Domstolen får besluta att underrättelsen ska utebli, om det är nödvändigt för att trygga statens säkerhet eller skydda liv eller hälsa.

Den som varit föremål för inhämtande av information behöver inte underrättas om systematisk observation, förtäckt inhämtande av information, en täckoperation, bevisprovokation genom köp och styrd användning av informationskällor, om inte förundersökning har inletts i ärendet. Om förundersökning inleds, ska bestämmelserna i 10 kap. 60 § i tvångsmedelslagen iakttagas i tillämpliga delar.

När domstolen överväger att skjuta upp underrättelsen eller att avstå från den i sådana fall som avses i 2 och 3 mom. ska domstolen i bedömningen också beakta en parts rätt att på behörigt sätt bevaka sina rättigheter.

I fråga om handläggning av underrättelseärenden i domstol ska 45 § iakttagas i tillämpliga delar. Ärenden som gäller underrättelse om bevisprovokation genom köp och om styrd användning av informationskällor ska behandlas vid Helsingfors tingsrätt med iakttagande i tillämpliga delar av 6 mom. i den paragrafen.

59 §

Protokoll

Användning av andra hemliga metoder för inhämtande av information än observation ska protokollföras utan ogrundat dröjsmål efter att användningen har upphört.

60 §

Begränsning av partsoffentlighet i vissa fall

En person vars rättigheter eller skyldigheter saken gäller har inte, oavsett 11 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), rätt att få vetskap om användningen av en metod för inhämtande av information enligt detta kapitel förrän en underrättelse enligt 58 § har gjorts. Han eller hon har inte heller rätt till insyn för registrerade enligt personuppgiftslagen (523/1999) eller lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet.

När en underrättelse enligt 58 § har gjorts har en person som avses i 1 mom. rätt att få information om en handling eller upptagning som gäller hemligt inhämtande av information, om det inte för att trygga statens säkerhet eller skydda liv, hälsa, integritet eller sekretessbelagda taktiska och tekniska metoder är nödvändigt att inte informera personen i fråga. Vid övervägande av om en handling, en upptagning eller information inte ska lämnas ut ska i bedömningen beaktas den i 1 mom. avsedda personens rätt att på behörigt sätt bevaka sina rättigheter.

Uppgifter i en ljud- och bildupptagning kan lämnas ut endast genom att upptagningen hålls tillgänglig hos en myndighet där den kan avlyssnas eller ses, om det med beaktande av upptagningens innehåll finns anledning att anta att utlämnandet av uppgifterna på något annat sätt kan leda till att integritetsskyddet för de personer som förekommer på upptagningen kränks.

61 §

Teleföretags skyldighet att biträda samt tillträde till vissa utrymmen

Ett teleföretag ska utan ogrundat dröjsmål göra de kopplingar i ett telenät som behövs för teleavlyssning och teleövervakning samt tillhandahålla polismyndigheten de uppgifter och redskap samt den personal som behövs för utförande av teleavlyssningen. Detsamma gäller de situationer där polismyndigheten genomför teleavlyssning eller teleövervakning med hjälp av

tekniska anordningar. Teleföretaget ska dessutom ge en anhållningsberättigad polisman sådana uppgifter som företaget har i sin besittning och som behövs för teknisk spårning.

Polisen, den som utför åtgärden och den biträdande personalen har rätt att för att göra de kopplingar som behövs för teleavlyssning få tillträde också till andra utrymmen än de som är i teleföretagets besittning, dock inte till utrymmen som används för stadigvarande boende. En anhållningsberättigad polisman beslutar om åtgärden. Det föreskrivs särskilt om husrannsakan.

62 §

Ersättningar till teleföretag

Ett teleföretag har rätt att få ersättning av statens medel för direkta kostnader som orsakats av att företaget i enlighet med detta kapitel har biträtt myndigheterna och lämnat uppgifter, så som föreskrivs i 98 § i kommunikationsmarknadslagen. Beslut om betalning av ersättning fattas av den enhet vid polismyndigheten som utfört åtgärden i fråga.

Beslutet får överklagas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). När förvaltningsdomstolen handlägger ett sådant ärende ska den ge Kommunikationsverket tillfälle att bli hört.

63 §

Tillsyn över hemligt inhämtande av information

Polisstyrelsen och cheferna för de enheter som använder hemliga metoder för inhämtande av information ska övervaka inhämtande av information enligt detta kapitel.

Inrikesministeriet ska årligen till riksdagens justitieombudsman avge en berättelse om hur hemliga metoder för inhämtande av information och skyddandet av dem har använts och övervakats.

I tvångsmedelslagen föreskrivs om de berättelser om hemliga tvångsmedel för att utreda brott som ska avges till justitieombudsmannen.

64 §

Inverkan av lindrigare straffskala

Rätten att använda de metoder för inhämtande av information som avses i detta kapitel påverkas inte av att straffet eventuellt mäts enligt en lindrigare straffskala med tillämpning av 6 kap. 8 § i strafflagen.

65 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om ordnande av och tillsyn över användningen av i detta kapitel avsedda hemliga metoder för inhämtande av information samt om dokumentering av åtgärderna och om de rapporter som ska lämnas för tillsynen.

6 kap.

Polisundersökning

1 §

Polisundersökningens inriktning och tillämpliga bestämmelser

Med polisundersökning avses annan undersökning som polisen ålagts genom lag än förundersökning med anledning av brott. Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag ska polisen göra undersökning för att med anledning av en anmälan eller av någon annan särskild orsak hitta en försvunnen person eller utreda orsaken till en eldsvåda.

Vid polisundersökning ska förundersökningslagen iakttas i tillämpliga delar på det sätt som undersökningens art förutsätter.

2 §

En persons ställning vid polisundersökning

Om polisundersökning görs för utredning av omständigheter som påverkar en persons rättig-

heter eller skyldigheter, ska på denne tillämpas förundersökningslagens bestämmelser om part.

Om polisundersökning görs för utredning av om en person ska dömas till straff eller en jämförbar påföljd, ska på denne tillämpas förundersökningslagens bestämmelser om brottsmissänkta.

En annan part än en sådan som avses i 2 mom. samt dennes lagliga företrädare måste hålla sig till sanningen i sin redogörelse för den sak som undersöks och i sina svar på frågor.

I fråga om andra än sådana personer som avses i 1 och 2 mom. ska förundersökningslagens bestämmelser om vittnen och sakkunniga tillämpas. Personerna ska sanningsenligt och utan att förtiga någonting berätta vad de vet om den sak som undersöks. Vid polisundersökning enligt 2 mom. har de dock rätt eller skyldighet att vägra vittna, röja en omständighet eller besvara en fråga, om de vid en rättegång skulle ha motsvarande rätt eller skyldighet.

3 §

Skyldighet att infinna sig till polisundersökning

En person som eventuellt kan lämna uppgifter som behövs för en polisundersökning är skyldig att på kallelse infinna sig till polisundersökning i det polisdistrikt där personen uppehåller sig.

Om en person som har kallats till polisundersökning uteblir utan godtagbar orsak, får denne enligt beslut av en polisman som hör till befälet hämtas med iakttagande av vad som i 6 kap. 2 § i förundersökningslagen föreskrivs om hämtning till förundersökning. Om en undersökningsledare har utsetts för polisundersökningen, ska denne besluta om hämtning.

4 §

Tryggande av polisundersökning

En polisman har rätt att för polisundersökning få tillträde till en plats eller ett område där en händelse som undersöks har inträffat, kontrollera föremål och handlingar som kan vara av

betydelse för undersökningen samt att utföra försök och ta prover som behövs för undersökningen. Ett ytterligare villkor är att åtgärden med fog kan antas ha stor betydelse för utredningen av ärendet. När handlingar granskas ska de förbud mot beslag och kopiering som följer av 7 kap. 3 § i tvångsmedelslagen beaktas i tillämpliga delar. Åtgärderna ska protokollföras eller antecknas i någon annan handling.

För att för polisundersökning få tillträde till ett utrymme som används för stadigvarande boende krävs det ett förordnande av en polisman som hör till befälet.

I 2 kap. 8 § 4 mom. föreskrivs om en polis- mans befogenheter att flytta föremål på platser eller områden som är i allmänt bruk.

7 kap.

Tystnadsplikt och tystnadsrätt

1 §

Tystnadsplikt

Tjänstemän som hör till polisens personal får inte lämna ut uppgifter som avslöjar identiteten hos en person som har lämnat information konfidentiellt eller deltagit i bevisprovokation genom köp eller en täckoperation, om utlämnandet av informationen kan äventyra den persons säkerhet som gett uppgifterna eller deltagit i bevisprovokation genom köp eller i en täckoperation, eller en närstående persons säkerhet. Tystnadsplikten gäller också när utlämnandet av uppgifterna om identiteten kan äventyra pågående eller framtida inhämtande av information.

I fråga om tystnadsplikten för tjänstemän som hör till polisens personal gäller i övrigt vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, i någon annan lag och nedan i detta kapitel. Samma tystnadsplikt gäller för den som står i arbetsavtalsförhållande till polisen och den som med stöd av polisbefogenheter som beviljats honom eller henne eller på någon annan grund utför polisuppgifter.

Tystnadsplikten gäller också efter det att anställningsförhållandet hos polisen har upphört.

2 §

Utlämnande av information trots tystnadsplikt

Tystnadsplikten för tjänstemän som hör till polisens personal och andra som avses i 1 § 2 mom. hindrar inte att information lämnas ut till myndigheter och sammanslutningar som sköter offentliga uppdrag och som på grund av sina lagstadgade uppgifter behöver information om omständigheter som annars är sekretessbelagda eller om en persons tillförlitlighet eller lämplighet för ett uppdrag. I lag föreskrivs särskilt om utlämnande av information som behövs för att kontrollera tillförlitligheten hos en person som söker sig till eller har en ur säkerhetssynpunkt viktig uppgift.

Tystnadsplikten enligt 1 § 2 mom. hindrar inte utlämnande av information som i enskilda fall av vägande skäl behövs för att förhindra en händelse som äventyrar liv eller hälsa eller ett brott som riktar sig mot friheten eller för att förhindra betydande skada på miljön eller betydande egendoms- eller förmögenhetsskada eller för att trygga statens säkerhet.

3 §

Tystnadsrätt

De som hör till polisens personal är inte skyldiga att lämna ut information om identiteten hos en person av vilken de i sitt anställningsförhållande har fått konfidentiell information och inte heller om sekretessbelagda taktiska eller tekniska metoder.

I 1 § 1 mom. i detta kapitel och i 24 § 1 mom. 5 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet föreskrivs om skyldigheten att i vissa fall hemlighålla uppgifter och metoder som avses i 1 mom.

4 §

Skyldighet att lämna ut information under en rättegång

En domstol kan bestämma att information som avses i 1 § 1 mom. eller 3 § 1 mom. ska läm-

nas ut, om en parts rätt att försvara sig på behörigt sätt eller på annat sätt bevaka sin rätt under rättegången annars kränks. Dessutom förutsätts det att åklagaren utför åtal för ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst sex år eller för försök eller medverkan till ett sådant brott. Domstolen får inte ens då bestämma att den persons identitet som lämnat ut konfidentiell information eller deltagit i bevisprovokation genom köp eller täckoperation ska avslöjas, om det är uppenbart att dennes eller för denne närstående personers säkerhet därmed allvarligt skulle äventyras.

5 §

Skyldighet att lämna ut information under en brottsutredning

De som hör till polisens personal är trots sin tystnadsplikt eller tystnadsrätt skyldiga att lämna ut sådan information enligt 1 § 1 mom. och 3 § 1 mom. som är nödvändig för bedömning av förutsättningarna för att inleda förundersökning, när det finns grundad anledning att anta att den som konfidentiellt lämnat uppgifter i sin egenskap av uppgiftslämnare eller den som deltagit i bevisprovokation genom köp eller i en täckoperation i detta uppdrag har gjort sig skyldig till brott.

De som hör till polisens personal är skyldiga att lämna ut information som avses i 1 mom. också för att få utredning i ett ärende där förundersökning har inletts, om det finns grundad anledning att misstänka att den som konfidentiellt lämnat uppgifter i sin egenskap av uppgiftslämnare eller den som deltagit i bevisprovokation genom köp eller i en täckoperation i detta uppdrag har gjort sig skyldig till brott.

Om en person som hör till polisens personal vägrar lämna ut information enligt 1 eller 2 mom., kan en domstol på yrkande av en anhållningsberättigad tjänsteman bestämma att informationen ska lämnas till den som framställt yrkandet, om det inte finns någon laglig grund för vägran. Domstolen kan likaså på yrkande av en

målsägande bestämma att en person som hör till polisens personal ska lämna ut information om identiteten på en person som konfidentiellt lämnat information till polisen, om det är nödvändigt för att säkerställa målsägandens åtalsrätt enligt 1 kap. 14 § i lagen om rättegång i brottmål (689/1997). Vid behandlingen av ett ärende som avses i detta moment ska i tillämpliga delar iaktas vad som i 7 kap. 9 § i förundersökningslagen föreskrivs om vittnesförhör inför domstol.

När domstolen överväger att ge ett sådant förordnande som avses i 3 mom. ska den beakta om skyldigheten att lämna ut information kan äventyra statens säkerhet, någons liv eller hälsa eller pågående inhämtande av information och hur motiverat det å andra sidan är att informationen lämnas ut med beaktande av brottsmisstankens art och målsägandens rätt att på behörigt sätt bevaka sin rätt vid rättegång.

Om ett ärende som avses i 3 mom. gäller bevisprovokation genom köp, en täckoperation eller styrd användning av informationskällor, ska ärendet behandlas vid Helsingfors tingsrätt. Övriga ärenden som gäller skyldighet att lämna ut information ska behandlas vid den tingsrätt där det lämpligen kan ske. Den som framställt begäran om utlämnande av informationen och den som vägrat lämna ut den ska vara närvarande vid handläggningen. Vid handläggningen är tingsrätten domför även med ordföranden ensam.

6 §

Hänvisningsbestämmelse om utlämnande av information

I fråga om utlämnande av information ur polisens personregister via teknisk anslutning eller i maskinläsbar form till andra polisenheter och andra myndigheter och om utlämnande av information till utlandet föreskrivs i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet. I fråga om användning av personregister när säkerhetsutredningar görs föreskrivs i lagen om säkerhetsutredningar (177/2002).

8 kap.

Skadestånd och arvoden

1 §

Statens skadeståndsansvar

Person- och egendomsskador som orsakats utomstående genom tvångsåtgärder som polisen vidtagit ska ersättas av statens medel.

Bestämmelserna i detta kapitel inskränker inte den skadelidandes rätt till ersättning med stöd av skadeståndslagen (412/1974) eller någon annan lag.

2 §

Den skadelidandes medverkan

Ersättning som avses i 1 § kan jämkas eller förvägras, om den skadelidande genom sitt eget handlande eller sina egna försummelser väsentligen har medverkat till att skadan uppkommit.

3 §

Anställdas ansvar

I fråga om tjänstemäns och arbetstagares ersättningsansvar då de har orsakat skada och i fråga om deras skyldighet att till staten betala vad staten erlagt i ersättning i enlighet med denna lag föreskrivs i 4 och 6 kap. i skadeståndslagen.

4 §

Ersättning och arvode för hjälpverksamhet

Till en person som bistått polisen enligt 9 kap. 3 eller 4 § betalas av statens medel ersättning för förstörda eller försvunna arbetsredskap, kläder och utrustning, för skadat färd- eller transportmedel samt för förbrukat bränsle. Den som deltagit i hjälparbete har dessutom rätt att av statens medel få ett skäligen arvode som beräknas enligt den tid som denne har använt för arbetet.

Om en person som bistått polisen i detta arbete drabbats av ett olycksfall, betalas ersättning av statens medel enligt samma grunder som för

olycksfall i arbete, om inte den skadade annars har rätt till ersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) eller lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990). Ärenden som gäller ersättning enligt detta moment behandlas i första instans av Statskontoret.

5 §

Arbetsgivarens och kommunens rätt

Om en skadad persons arbetsgivare eller kommunen i ett olycksfallsärende där ersättning ska betalas enligt denna lag har betalt lön eller förskott eller andra betalningar, gäller i fråga om arbetsgivarens och kommunens rätt vad som i 26 § i lagen om olycksfallsförsäkring föreskrivs om arbetsgivarens rätt.

6 §

Skadeutredning

En polisman ska utan dröjsmål göra anmälan hos sin förman om en person- eller sakskada som uppstått i samband med en åtgärd, om skadan inte kan anses som ringa.

Vid behov eller på begäran av den skadelidande eller den som utfört tjänsteåtgärden ska det göras en polisundersökning om hur den skada som avses i 1 mom. har orsakats. I undersökningen ska det utredas bland annat under vilka omständigheter åtgärden har utförts, lednings- och ansvarsförhållandena i samband med åtgärden, skadans storlek samt i vilken mån den skadelidande genom sitt eget handlande eller sina egna försummelser har medverkat till att skadan uppkommit.

Den som skadats i samband med en åtgärd ska utan dröjsmål ges vård och vid behov ska läkarhjälp ordnas. Om en person uppger sig ha fått skador på grund av en polisiär åtgärd ska denne så snart som möjligt ges tillfälle att bli undersökt av en läkare eller, om detta inte omedelbart är möjligt, av en ojävig person. Kostnaderna för vården och läkarhjälp ska betalas i förskott av statens medel.

7 §

Betalning av ersättning och arvode

Beslut om ersättning för skador enligt detta kapitel och om betalning av arvode fattas av den polisenhet inom vars område åtgärderna eller hjälpverksamheten eller huvuddelen av dessa har utförts eller för vars räkning åtgärderna har vidtagits. Ansökan om ersättning ska göras skriftligen inom sex månader från den dag då åtgärden eller hjälparbetet utfördes eller den ersättningsberättigade fick vetskap om skadan. Av särskilda skäl får ersättning sökas också senare.

En polisenhets beslut om ersättning får inte överklagas. Ändring i ett beslut om arvode får sökas i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

9 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Handräckning av polisen

Polisen ska på begäran ge andra myndigheter handräckning, om så föreskrivs särskilt. Polisen ska ge andra myndigheter handräckning också för fullgörande av en lagstadgad tillsynsskyldighet, om den myndighet som begär handräckning hindras i sin tjänsteutövning.

Polisen kan ge också privatpersoner handräckning när det är nödvändigt för att de ska kunna utöva sina lagliga rättigheter och när det är fråga om en uppenbar rättskränkning. En förutsättning för handräckning är dessutom att en privatperson hindras att utöva sina rättigheter och att det krävs att polisen utövar sina befogenheter för att rättigheterna ska kunna utövas.

Om inte något annat föreskrivs i lag ska en polisman som hör till befälet fatta beslut om givande av handräckning.

2 §

Handräckning till polisen

En myndighet ska inom ramen för sin behörighet ge polisen sådan handräckning som denna behöver för sina uppdrag. Beslut om att begära handräckning ska fattas av en polisman som hör till befälet, om inte något annat föreskrivs särskilt eller om inte sakens brådskande natur föranleder något annat.

Det föreskrivs särskilt genom lag om försvarsmaktens handräckning till polisen.

3 §

Biståndsskyldighet

Var och en är skyldig att på befallning av en polisman som hör till befälet bistå polisen med att leta efter personer som har försvunnit och befinner sig i livsfara, med att rädda människoliv, hjälpa skadade samt avvärja betydande skada på egendom eller miljön, om deltagandet i en sådan åtgärd inte är oskäligt med hänsyn till vederbörandes ålder, hälsotillstånd eller personliga förhållanden eller av andra särskilda skäl.

I sådana fall som avses i 1 mom. samt vid letande efter drunknade ska privatpersoner och privata sammanslutningar på befallning av en polisman som hör till befälet i skälig utsträckning och mot full ersättning ställa livsmedel, telekommunikationsmedel, transportmedel, arbetsredskap samt andra behövliga apparater och ämnen till polisens förfogande.

4 §

Frivilligverksamhet

Polisen kan som hjälp vid efterspaning samt för andra biståndsuppgifter som inte innebär betydande utövning av offentlig makt anlita frivilligorganisationer samt den i 3 kap. i lagen om frivilligt försvar (556/2007) avsedda Försvarsutbildningsföreningen och även personer som deltar i tjänstgöring enligt den lagen.

Beslut om att anlita en frivilligorganisation för efterspaning fattas av den polisman som le-

der efterspaningen och beslut om att anlita en frivilligorganisation för någon annan bistånds-uppgift fattas av en polisman som hör till befälet.

5 §

Befogenheter för den som bistår en polisman

Den som på begäran av en polisman bistår denne i ett enskilt tjänsteuppdrag har rätt att enligt polismannens anvisningar vidta sådana åtgärder för att upprätthålla allmän ordning eller säkerhet som polismannen anvisar inom ramen för sin behörighet. I 2 kap. 17 § 3 mom. föreskrivs om rätten att använda maktmedel.

6 §

Tvångsutförande

Om en person trots uppmaning av polisen underlåter att utföra en uppgift som han eller hon enligt lag eller med stöd av den utfärdade bestämmelser eller enligt en befallning som getts med stöd av den är skyldig att utföra, och om underlåtelserna kan medföra betydande olägenheter för trafiken eller för allmän ordning, säkerhet eller hälsa, har polisen rätt att på personens bekostnad låta utföra uppgiften. Beslut om åtgärden ska fattas av en polisman som hör till befälet.

Om egendomens ägare eller innehavare inte omedelbart kan anträffas, kan polisen för ägarens räkning vidta eller låta vidta brådskande åtgärder som är nödvändiga för att egendomen efter en olycka eller ett brott ska skyddas mot ytterligare skador.

Kostnaderna för åtgärder enligt 1 och 2 mom. kan betalas i förskott av statens medel. De får drivas in hos den som försummat att utföra uppgiften eller hos egendomens ägare i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

7 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet obehörigen använder polisens emblem, antingen som sådant eller upptaget i märke eller bildlig framställning, eller använder ett märke som är förvillande likt polisens emblem, ska för *obehörig användning av polisens emblem* dömas till böter.

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot förbudet i 1 kap. 10 §, ska för *obehörig användning av polisuniform* dömas till böter, om inte strängare straff föreskrivs någon annanstans i lag.

8 §

Begränsningar i rätten att färdas och vistas i ett område

För att trygga synnerligen viktig verksamhet eller egendom eller för att skydda människor kan inrikesministeriet genom förordning begränsa trafik eller vistelse i ett objekt som ska tryggas eller skyddas och i dess omgivning, på grund av den fara som objektet utgör eller utsätts för, eller förbjuda att föremål eller ämnen som äventyrar säkerheten förs till området. Den som bryter mot förbudet eller begränsningen kan dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

9 §

Internationellt samarbete

I fråga om rättslig hjälp och handräckning som polisen ger polisen i en annan stat, i fråga om rättslig hjälp och handräckning som polisen får från en annan stat och i fråga om andra staters polismäns rätt att utöva samma befogenheter som finländska polismän gäller vad som föreskrivs särskilt eller avtalas i internationella konventioner som är förpliktande för Finland.

Inrikesministeriet kan i frågor som inte hör till området för lagstiftningen eller som inte annars kräver riksdagens samtycke ingå sedvanliga

ga samarbetsavtal inom polisens verksamhetsområde med grannstaterna, Östersjöstaterna och staterna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

10 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av statsrådet kan bestämmelser utfärdas om

- 1) polismän som tillhör befälet, underbefälet och manskapet,
- 2) polisens funktionella ledningsförhållanden,
- 3) polisens emblem och tjänstemärke samt maktmedels- och skyddsredskap,
- 4) anmälningar och utredningar om utövande av befogenheter enligt internationella överenskommelser.

Genom förordning av inrikesministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om

- 1) hur polismäns ställning ska anges och polismän identifieras,
- 2) förvaring av egendom som tagits om hand,
- 3) polisundersökning,
- 4) tecken och metoder vid stoppande av fordon,
- 5) automatisk övervakning av vägtrafiken,
- 6) definitioner av användningen av maktmedel, utbildning i användningen av maktmedel, träning i och uppföljning av användningen av maktmedel, rätt att bära maktmedelsredskap,

förvaring av maktmedelsredskap och övervakning av användningen av maktmedel,

7) fasttagande, förvaring och avlivande av djur,

8) handräckning till andra än tullverket och gränsbevakningsväsendet,

9) registrering av polisåtgärder,

10) tekniskt utförande av säkerhetskontrollåtgärder, hur säkerhetskontroller ska ordnas i praktiken och om ordnande av säkerhetskontrollutbildning,

11) uniformsmodeller och märken som ska användas med uniform samt om när tjänsteuppgifterna är av sådan art eller karaktär att de förutsätter användning av uniform.

11 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs polislagen (493/1995), förutom 8 § till den del den gäller tjänstemän, sådan paragrafen lyder i lag 498/2009. Den nämnda paragrafen upphävs tre år efter det att denna lag har trätt i kraft. Då upphävs också de befogenheter som getts med stöd av den paragrafen och som även gäller tjänstemän.

När Polisstyrelsen med stöd av 8 § 2 mom. i polislagen (493/1995) ger en viss tjänsteman befogenheter att göra förundersökning, får Polisstyrelsen samtidigt förordna denne till undersökningsledare.

Lag

om ändring av polisförvaltningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i polisförvaltningslagen (110/1992) 2 §, mellanrubriken före 15 § samt 15 a och 16 §, av dem 2 § sådan den lyder i lag 508/1995, 15 a § sådan den lyder i lag 676/2006 och 16 § sådan den lyder i lag 69/2005, samt

fogas till lagen nya 15 b—15 i § och en ny mellanrubrik före 16 § som följer:

2 §

Polisens uppgifter

I 1 kap. 1 § i polislagen (/) föreskrivs om polisens uppgifter.

Bestämmelser om polismäns tjänsteställning

15 a §

Polisbefogenheter

Vid utförandet av sina uppgifter har en polisman i hela landet sådana befogenheter som anges i polislagen eller i någon annan lag.

En polisaspirant har en polismans befogenheter när aspiranten under sin utbildares ledning och uppsikt utför uppgifter som ingår i utbildningen. En polisaspirant har en polismans befogenheter även då Polisstyrelsen i syfte att trygga statens säkerhet eller för att sköta riksomfattande särskilda situationer inom polisverksamheten har förordnat aspiranten att utföra polisuppgifter.

En yngre konstapel har en polismans befogenheter. Under den praktikperiod som ingår i grundexamen för polis får en yngre konstapel utöva en polismans befogenheter under ledning och behövlig uppsikt av handledaren för arbetspraktiken.

15 b §

Komplettering av polispersonalen

Statsrådet kan besluta att polisens personal ska kompletteras med särskild kompletterande polispersonal, när sådan behövs med hänsyn till statens säkerhet eller exceptionella förhållanden.

Till den kompletterande polispersonalen kan inkallas en person som till sina personliga egenskaper lämpar sig för uppgiften och som genom ett avtal med chefen för polisdistriktet förbinder sig att sköta uppgiften.

I fråga om rätten att använda maktmedel gäller 2 kap. 17 § 3 mom. i polislagen.

Den som hör till den kompletterande polispersonalen kan placeras som ordningsvakt enligt 18 § i lagen om sammankomster (530/1999) vid tillfällen som har samband med utbildningen av kompletterande polispersonal och kan förordnas att vid ett sådant tillfälle reglera trafiken så som avses i 49 § i vägtrafiklagen (267/1981).

I fråga om den kompletterande polispersonalens uppgifter, utrustning, utbildning och inkallande samt avtalsvillkor föreskrivs genom förordning av statsrådet.

15 c §

Polismans verksamhetsområde och tjänstgöringsskyldighet

En polisman är skyldig att tjänstgöra inom den polisens verksamhetsområde där denne är placerad.

En polisman kan även förordnas att tjänstgöra utanför verksamhetsområdet för den enhet där denne är placerad.

En polisman är utan särskilt förordnande skyldig att i hela landet och även utanför sitt verksamhetsområde och på sin fritid vidta brådskande åtgärder som är nödvändiga för förhindrande av ett allvarligt brott, inledande av undersökning av ett sådant brott, avvärjande av allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet eller som behövs av andra med dessa jämförbara särskilda skäl.

15 d §

Inställelse i tjänst

Med tanke på särskilda situationer som kan uppstå i polisens verksamhet ska varje polisman se till att polisens enhet har hans eller hennes kontaktuppgifter.

En polisman ska utan dröjsmål inställa sig i tjänst när en allvarlig gärning eller händelse som hotar allmän ordning och säkerhet nödvändigt kräver det.

En polisman är skyldig att på förordnande inställa sig i tjänst också under sin semester, när detta är nödvändigt för att allmän ordning och

säkerhet ska kunna upprätthållas. Ett sådant förordnande kan ges av Polisstyrelsen i fråga om alla polismän samt av chefen för polisens riksomfattande enhet och chefen för polisinrättningen i fråga om polismännen i sin egen enhet.

En polisman som inte är tjänstledig eller har semester är skyldig att på förordnande tillfälligt vara i larmberedskap och inställa sig i tjänst när detta behövs av särskilda skäl i anslutning till polisens verksamhet. Ett sådant förordnande kan ges av Polisstyrelsen i fråga om alla polismän samt av chefen för polisens riksomfattande enhet och chefen för polisinrättningen i fråga om polismännen i sin egen enhet.

15 e §

Polismans rätt att vara biträde eller ombud

En polisman får vara biträde eller ombud för en person som misstänks för brott endast om den misstänkte är hans eller hennes släkting i rätt upp- eller nedstigande led, bror eller syster eller äkta make och inte har rätt att få en försvarare enligt 2 kap. 1 § i lagen om rättegång i brottmål (689/1997).

En polisman får inte vara biträde eller ombud för en målsägande om detta kan stå i strid med skötseln av polismannens tjänsteåligganden.

15 f §

Polismans uppförande

En polisman ska i tjänsten och i sitt privatliv uppföra sig på ett sätt som inte äventyrar tilltron till att polisens uppgifter sköts på behörigt sätt. Vid bedömningen av en polismans uppträdande tas hänsyn också till dennes ställning och uppgifter inom polisförvaltningen.

15 g §

Bisysslor

En polisman får inte ta emot eller sköta bisysslor som avses i 18 § 4 mom. i statstjänstemannalagen, om inte tillstånd därtill beviljas på ansökan.

En polisman får inte sköta sysslor som medför rättigheter eller skyldigheter som kan stå i strid med polisens uppgifter.

15 h §

Polismans kondition och yrkesskicklighet

En polisman ska upprätthålla den kondition och yrkesskicklighet som arbetsuppgifterna förutsätter. Bestämmelser om den konditionsnivå som olika arbetsuppgifter förutsätter samt om anordnande av konditionstester kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 i §

Skiljande av en polisman från tjänsteutövning för viss tid

En polisman som bryter mot eller åsidosätter sin tjänsteplikt kan, om en varning inte kan anses vara tillräcklig, som disciplinstraff skiljas från tjänsteutövning för en tid av minst en och högst sex månader. Löneutbetalningen avbryts för tiden för skiljandet från tjänsteutövningen.

Beslut om skiljande från tjänsteutövning fattas av den utnämmande myndigheten. Om statsrådet är utnämmande myndighet, fattar inrikesministeriet beslut om skiljande från tjänsteutövning. Den myndighet som fattar beslut om skiljande från tjänsteutövning ska anhängiggöra skiljandet från tjänsteutövningen senast tre månader från det att myndigheten fick kännedom om den omständighet som kan leda till skiljande från tjänsteutövning.

Innan beslut fattas om skiljande av en polisman från tjänsteutövning ska denne ges tillfälle att bli hörd i ärendet. Dessutom ska myndigheten ge huvudförtroendemannen eller förtroendemannen tillfälle att bli hörd, om polismannen begär det och skiljandet från tjänsteutövningen inte på grund av sakens natur ska verkställas omedelbart. Myndigheten ska innan beslutet fattas underrätta polismannen om möjligheten att begära att huvudförtroendemannen eller förtroendemannen ska höras.

I statstjänstemannalagen föreskrivs om överklagande av beslut som gäller skiljande av en polisman från tjänsteutövning för viss tid.

Särskilda bestämmelser

16 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av republikens president föreskrivs om polisens förtjänstkors och förtjänstmedalj.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om polisens organisation och uppgifter samt om högre högskoleexamen som utöver polisbefälsexamen krävs för en polischefstjänst.

Genom förordning av inrikesministeriet kan utfärdas närmare bestämmelser om polisens ställning och uppgifter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003) 1 § 1 mom., 2 § 1 mom. och det inledande stycket i 3 mom. samt 3 mom. 4 och 9 punkten, 3 § 1 mom. och det inledande stycket i 3 mom., det inledande stycket i 4 § 2 mom., 6 § 3 mom., 10 § 4 mom., 12 § 1 mom., 13 § 2 mom. 5 punkten, 14 § 4 punkten, 15 § 2 mom., 17 § 1 och 3 mom., 19 § 1 mom. 3 och 10 punkten samt 3 mom., 22 § 1 mom. 4 punkten, 7 b-punkten och 2 mom., det inledande stycket i 26 § 1 mom., 26 § 3 mom., 37 § 1 mom., 43 §, 46 § 1, 3 och 4 mom. samt 47 §,

av dem 13 § 2 mom. 5 punkten sådan den lyder i lag 523/2004, 14 § 4 punkten sådan den lyder i lag 256/2006, 15 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1424/2009, 19 § 1 mom. 3 punkten sådan den lyder i lag 594/2005 och 19 § 3 mom. sådant det lyder i lag 457/2009, som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på automatisk behandling av personuppgifter som behövs för skötseln av de uppgifter som avses i 1 kap. 1 § i polislagen (/) och på annan behandling av personuppgifter, då de utgör eller är avsedda att utgöra ett personregister eller en del av ett sådant. På behandlingen av personuppgifter tillämpas personuppgiftslagen (523/1999) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet

(621/1999), till den del inte något annat föreskrivs i denna lag eller i någon annan lag.

2 §

Informationssystemet för polisärenden

Informationssystemet för polisärenden är ett permanent personregister som är avsett för polisens riksomfattande bruk och förs med hjälp av automatisk databehandling. Informationssystemet för polisärenden kan innehålla personuppgifter som polisen måste behandla för att kunna

utföra de uppgifter som anges i 1 kap. 1 § 1 mom. i polislagen.

I informationssystemet får även annan behövlig information som inhämtats för skötseln av de uppgifter som anges i 1 kap. 1 § 1 mom. i polislagen registreras enligt följande:

4) för att tiden för frihetsberövande ska kunna följas och övervakas samt säkerheten vid förvaring tryggas, i fråga om personer som har gripits, anhållits eller häktats med stöd av förundersökningslagen (/), tvångsmedelslagen (/), polislagen eller någon annan författning, uppgifter som gäller anhållande, uppgifter som hänför sig till anmälningar om brott och gripande samt i enskilda fall uppgifter som påverkar säkerheten vid förvaring i fråga om den som varit berövad sin frihet (*uppgifter om anhållna*),

9) för identifiering av personer som misstänks för brott, för utredning av brott och för registrering av gärningsmän, i fråga om personer som misstänks eller har blivit dömda för brott, signalement enligt 9 kap. 3 § 1 mom. i tvångsmedelslagen och DNA-profiler enligt 4 § i det kapitlet, videobilder på en person och skospår, uppgifter om ett misstänkt brott samt uppgifter som gäller registrering samt klassificering av en person (*signalementsuppgifter*),

3 §

Informationssystemet för förvaltningsärenden

Informationssystemet för förvaltningsärenden är ett permanent personregister som är avsett för polisens riksomfattande bruk och förs med hjälp av automatisk databehandling. Informationssystemet för förvaltningsärenden kan innehålla personuppgifter som polisen måste behandla för att kunna utföra de uppgifter som anges i 1 kap. 1 § 2 mom. i polislagen.

I informationssystemet får även annan behövlig information som inhämtats för skötseln av de

uppgifter som anges i 1 kap. 1 § 2 mom. i polislagen registreras enligt följande:

4 §

Informationssystemet för misstänkta

Informationssystemet för misstänkta kan innehålla information som för skötseln av uppgifter enligt 1 kap. 1 § 1 mom. i polislagen inhämtats genom kriminalunderrättelseverksamhet, observation eller iakttagelser och som gäller personer som skäligen kan misstänkas

6 §

Polisens övriga personregister

I personregister som polisen inrättat för uppgifter enligt 1 kap. 1 § 1 mom. i polislagen får endast information som behövs för skötseln av dessa uppgifter insamlas och registreras. I personregister som polisen inrättat för uppgifter enligt 1 kap. 1 § 2 mom. i polislagen får endast information som behövs för skötseln av dessa uppgifter registreras.

10 §

Behandling av känsliga uppgifter

Bestämmelser om begränsningar i fråga om registrering av DNA-profiler finns i 9 kap. 4 § i tvångsmedelslagen.

12 §

Behandling av uppgifter som inte hänför sig till ett visst uppdrag

Information som inhämtats i samband med ett visst uppdrag som hör till polisen och som behövs för att de uppgifter som avses i 1 kap. 1 § 1 mom. i polislagen ska kunna utföras, men som inte hänför sig till uppdraget eller till ett annat

pågående uppdrag, får endast samlas in för eller registreras i personregister enligt 4, 5, 30 och 31 § i denna lag samt i register som är avsedda att vara temporära enligt 6 § 2 mom. 2 punkten i de registreringssyften som anges i de paragraferna.

13 §

Polisens rätt att få uppgifter ur vissa register

Utan hinder av sekretessbestämmelserna har polisen rätt att enligt avtal med den registeransvarige genom teknisk anslutning eller i maskinläsbar form få följande uppgifter:

5) av ett teleföretag de uppgifter som avses i 10 kap. 6—8 § i tvångsmedelslagen, i 5 kap. 8 och 9 § i polislagen samt i 35 och 36 § i lagen om dataskydd vid elektronisk kommunikation (516/2004),

14 §

Uppgifter som andra myndigheter lämnar ut till polisen genom registrering vid direkt anslutning eller för registrering i maskinläsbar form

Enligt avtal med den registeransvarige kan uppgifter lämnas till polisens personregister genom direkt anslutning eller i maskinläsbar form enligt följande:

4) av gränsbevakningsväsendet i 2 § avsedda uppgifter som ska behandlas för utförande av de åligganden enligt 1 kap.1 § 1 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen (578/2005) eller någon annanstans i lag, samt i 3 § i denna lag avsedda uppgifter som ska behandlas för utförande av de åligganden enligt 1 kap. 1 § 2 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller någon annanstans i lag,

15 §

Användning av uppgifter för det ändamål som uppgifterna har samlats in och registrerats för

Polisen har rätt att använda informationen i ett personregister som har inrättats för de uppgifter som anges i 1 kap. 1 § 1 mom. i polislagen, om informationen behövs för skötseln av dessa uppgifter. Polisen har rätt att använda informationen i ett personregister som har inrättats för de uppgifter som anges i 1 kap. 1 § 2 mom. i polislagen, om informationen behövs för skötseln av de uppgifter som den har samlats in och registrerats för.

17 §

Utlämnande av uppgifter till en annan polis enhet för det ändamål som uppgifterna har samlats in och registrerats för

En polis enhet har för de uppgifter som avses i 1 kap. 1 § 1 mom. i polislagen rätt att lämna ut information till en annan polis enhet ur ett personregister som inrättats för mer begränsad användning än riksomfattande bruk, om informationen behövs för skötseln av dessa uppgifter.

En polis enhet har för de uppgifter som avses i 1 kap. 1 § 2 mom. i polislagen rätt att lämna ut information till en annan polis enhet ur ett personregister som inrättats för mer begränsad användning än riksomfattande bruk, om informationen behövs för skötseln av de uppgifter som den har samlats in och registrerats för.

19 §

Utlämnande av uppgifter till andra myndigheter

Utan hinder av sekretessbestämmelserna får polisen lämna ut behövliga uppgifter genom teknisk anslutning eller i maskinläsbar form ur polisens personregister, med undantag för Europolinformationssystemet som avses i 30 § och

Schengens nationella informationssystem som avses i 31 §, till

22 §

Utplåning av uppgifter ur informationssystemet för polisärenden

3) gränsbevakningsväsendet när det är fråga om i 2 § avsedda uppgifter som ska behandlas för utförande av de åligganden enligt 1 kap. 1 § 1 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller någon annanstans i lag, och i 3 § i denna lag avsedda uppgifter som ska behandlas för utförande av de åligganden enligt 1 kap. 1 § 2 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller någon annanstans i lag, samt uppgifter som behövs för gränsövervakning, genomförande av gränskontroller och övervakning av personers inresa och utresa,

Ur informationssystemet för polisärenden skall uppgifter utplånas enligt följande:

4) uppgifter om anhållna då tio år har förflutit sedan den sista uppgiften antecknades, i fråga om en person som gripits med stöd av 2 kap. 2 § i polislagen dock senast då fem år har förflutit sedan uppgiften antecknades,

7) uppgifter om tillvägagångssätt och om signalement då ett år har förflutit

b) från förundersökningsmyndighetens eller åklagarens beslut med stöd av 3 kap. 9 eller 10 § i förundersökningslagen,

10) en tjänsteman som har sådana särskilda polisbefogenheter som föreskrivs i 8 § i polislagen (493/1995), sådan paragrafen lyder i lag 498/2009, för utförande av uppgifter som avses i 1 kap. 1 § i polislagen; i fråga om utlämnande av uppgifter gäller 17 § 1—3 mom. och 18 § 1 och 2 mom. i denna lag,

DNA-profiler som registrerats i polisens personregister med stöd av 9 kap. 4 § i tvångsmedelslagen ska utplånas ur registret då ett år har förflutit sedan den registeransvarige fick kännedom om åklagarens beslut om att det i saken inte varit fråga om ett brott eller det inte funnits bevis för brott eller om att åtalet mot den registrerade genom en lagakraftvunnen dom har förkastats eller straffet undanröjts. Om en profil inte har utplånats tidigare ska den utplånas senast då 10 år har förflutit från den registrerades död. De förvarade proven ska förstöras samtidigt som motsvarande DNA-profiler utplånas.

Tjänstemän vid försvarsmakten, gränsbevakningsväsendet eller tullverket som förordnats till kriminalunderrättelse-, brottsanalys- eller observationsuppgifter, kan trots sekretessbestämmelserna av den registeransvarige av särskilda skäl få teknisk anslutning till det informationssystem för misstänkta som avses i 4 § samt register som avses i 6 § 2 mom. 2 punkten. Detsamma gäller tjänstemän vid Brottsförklaringsmyndigheten som förordnats till kriminalunderrättelse-, brottsanalys- eller observationsuppgifter och som har sådana särskilda polisbefogenheter som föreskrivs i 8 § i polislagen (493/1995), sådan paragrafen lyder i lag 498/2009.

26 §

Utplåning av uppgifter ur övriga personregister

Ur de i 6 § i denna lag avsedda personregister som har inrättats för skötseln av de uppgifter som avses i 1 kap. 1 § 1 mom. i polislagen utplånas uppgifter enligt följande:

Ur de i 6 § i denna lag avsedda personregister som har inrättats för skötseln av de uppgifter som avses i 1 kap. 1 § 2 mom. i polislagen utplånas

nas uppgifter då ett år har förflutit sedan den registrerades död.

37 §

Utlämnande av uppgifter inom Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Polisen får inom Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ur polisens personregister, som inrättats för skötsel av de uppgifter som avses i 1 kap. 1 § 1 mom. i polislagen, lämna ut uppgifter till polismyndigheter och andra myndigheter som har till uppgift att trygga rätts- och samhällsordningen, upprätthålla allmän ordning och säkerhet eller att förebygga brott, utreda brott och sörja för att brott blir föremål för åtalsprövning, om uppgifterna är nödvändiga för utförande av uppdragen. Uppgifterna i polisens personregister, som inrättats för skötsel av de uppgifter som avses i 1 kap. 1 § 2 mom. i polislagen, får lämnas ut, om uppgifterna är nödvändiga för att utföra de uppdrag som uppgifterna har samlats in och registrerats för.

43 §

Information om behandling av uppgifter

Vid insamling av personuppgifter för skötsel av de uppgifter som avses i 1 kap. 1 § 2 mom. i polislagen ska polisen fullgöra sin informationsskyldighet enligt 24 § 1 mom. i personuppgiftslagen. Polisen omfattas inte av denna skyldighet när den samlar in, registrerar och lämnar ut personuppgifter som behövs för skötsel av uppgifter som avses i 1 kap. 1 § 1 mom. i polislagen.

46 §

Utövande av rätten till insyn i uppgifterna i Europeiska polisbyråns informationssystem

Europeiska polisbyrån lämnar ut uppgifter ur Europeiska polisbyråns informationssystem för utövande av insyn. Begäran om detta ska framställas till en polisinrättning, som utan dröjsmål ska föra ärendet till Europeiska polisbyrån för behandling. Polisinrättningen ska underrätta den som framställt begäran att Europeiska polisbyrån kommer att sända sitt svar direkt till denne.

Var och en har dessutom rätt att begära att Europeiska polisbyråns gemensamma tillsynsmyndighet kontrollerar att Europeiska polisbyrån samlar in, registrerar, behandlar och använder hans eller hennes personuppgifter på ett lagligt och riktigt sätt. Begäran om detta ska framställas till dataombudsmannen eller en polisinrättning, som utan dröjsmål ska föra ärendet till Europeiska polisbyråns gemensamma tillsynsmyndighet för behandling.

En begäran om insyn enligt 1 mom. och en begäran om kontroll till en polisinrättning enligt 3 mom. ska framställas personligen hos polisinrättningen, och den som framställer begäran ska samtidigt styrka sin identitet.

47 §

Utövande av rätten till insyn i den datafil som upprätthålls av den tekniska stödfunktionen i Schengens informationssystem

Var och en har rätt att begära att den tillsynsmyndighet som avses i artikel 115 i Schengenkonventionen kontrollerar att insamlingen, registreringen, behandlingen och användningen av personuppgifter som gäller honom eller henne i den datafil som upprätthålls av den tekniska stödfunktionen i Schengens informationssystem sker på ett lagligt och riktigt sätt. Begäran om detta ska framställas till dataombudsmannen eller en polisinrättning. En begäran om kontroll som framställts hos polisinrättningen ska utan dröjsmål överföras till dataombudsmannen.

En i 1 mom. avsedd begäran om kontroll hos en polisinsättning ska framställas personligen hos polisinsättningen, och den som framställer begäran ska samtidigt styrka sin identitet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av gränsbevakningslagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i gränsbevakningslagen (578/2005) 9 § 2 och 3 mom., 10 §, 28 § 1 mom. 9 punkten, 32 och 36 §, 41 § 2 och 3 mom., 42 § 1 mom., 46 § och 66 § 2 mom., av dem 28 § 1 mom. 9 punkten, 32 § och 41 § 2 och 3 mom. sådana de lyder i lag 478/2010, samt fogas till 41 §, sådan den lyder i lag 478/2010, ett nytt 4 mom. som följer:

9 §

Åtgärdsfördröjning och åtgärdseftergift

Den som begärt en åtgärd av gränsbevakningsväsendet och vars omedelbara rättigheter berörs, har rätt att få veta grunden för att gränsbevakningsväsendet avstår från åtgärden.

Vid fördröjning av sådana åtgärder enligt denna lag som avser inhämtande av information ska i tillämpliga delar iaktas 5 kap. 46 § 1 mom. i polislagen (/).

10 §

Allmänna principer som ska iaktas i tulluppgifter, polisuppgifter och förundersökningsuppgifter

I polisuppgifter iaktas principerna i polislagen och i andra lagar som gäller polisens uppgifter. I tulluppgifter iaktas principerna i tullagen (1466/1994) och i andra lagar som gäller tullövervakning. I förundersökningsuppgifter iaktas principerna i förundersökningslagen (/), tvångsmedelslagen (/) och i andra lagar som gäller förundersökningsmyndighetens uppgifter.

28 §

Befogenheter i fråga om gränskontroll

Utöver vad som föreskrivs i denna eller någon annan lag har en gränsbevakningsman för att genomföra gränskontroller, in- och utresekontroller och gränsövervakning enligt kodexen om Schengengränserna rätt att utan brottsmisstanke

9) företa kroppsvisitation med iakttagande i tillämpliga delar av bestämmelserna i 8 kap. 30 § 1 punkten, 31 och 33 § i tvångsmedelslagen.

32 §

En gränsbevakningsmans befogenheter att upprätthålla allmän ordning och säkerhet vid ett gränsövergångsställe

I fråga om en gränsbevakningsmans rätt att vidta åtgärder vid ett gränsövergångsställe för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet gäller vad som föreskrivs i 2 kap. 2, 5 och 6 §, 8 § 1 mom. och 10 § i polislagen. Bestämmelserna i 2 kap. 6 § 3 mom. i polislagen om polismän som tillhör befälet tillämpas vid gränsbevakningsväsendet på en anhållningsberättigad tjäns-

teman och på en gränsbevakningsman som tjänstgör som chef vid ett gränsövergångsställe.

36 §

Utredande av identitet

För utförande av ett enskilt uppdrag som ankommer på gränsbevakningsväsendet har en gränsbevakningsman rätt att av var och en få veta namn, personbeteckning, eller om sådan saknas, födelsedatum och nationalitet samt var personen i fråga kan anträffas.

Om en person vägrar lämna uppgifter som avses i 1 mom. eller om personen inte kan identifieras på annat sätt har gränsbevakningsmannen rätt att utreda identiteten med hjälp av signalement. Härvid ska i tillämpliga delar iakttas vad som i 8 kap 33 § 2—4 mom. i tvångsmedelslagen föreskrivs om genomsökning av personer.

En gränsbevakningsman har rätt att gripa en person som vägrar lämna uppgifter som nämns i 1 mom. eller som lämnar sannolikt falska uppgifter om nämnda omständigheter, förutsatt att gripandet är nödvändigt för att klarlägga uppgifterna. Den som har gripits ska frigges så snart behövliga uppgifter erhållits, dock senast 24 timmar efter gripandet.

41 §

Gränsbevakningsmännens befogenheter för förebyggande och utredning av brott

---

Med undantag av teleavlyssning, inhämtande av information i stället för teleavlyssning, teleövervakning, förtäckt inhämtande av information, teknisk spårning av en person, täckoperationer, bevisprovokation genom köp och styrd användning av informationskällor, gäller i fråga om en gränsbevakningsmans befogenheter inom sitt ansvarsområde för förebyggande och utredning av brott samt för överlämnande till åtalsprövning vad som i polislagen, förundersökningslagen och tvångsmedelslagen eller någon annanstans i lag föreskrivs om polisens eller polismäns befogenheter och utövande av dem för

förebyggande och utredning av brott samt för överlämnande till åtalsprövning. En gränsbevakningsman har dock rätt till teleavlyssning, inhämtande av information i stället för teleavlyssning, teleövervakning, förtäckt inhämtande av information och teknisk spårning av en person enligt polislagen och tvångsmedelslagen när gränsbevakningsväsendet förebygger eller utreder grovt ordnande av olaglig inresa enligt 17 kap. 8 a § i strafflagen eller nämnda brott och därmed sammanhängande människohandelsbrott enligt 25 kap. 3 eller 3 a § i strafflagen.

En gränsbevakningsman som deltar i en förundersökning som görs under ledning av en annan förundersökningsmyndighet har rätt att behandla uppgifter som har inhämtats med en metod som inte står till buds för gränsbevakningsväsendet.

Vad som föreskrivs om de befogenheter för förebyggande av brott som tillkommer polismän som hör till befälet och anhållningsberättigade polismän som avses i 5 kap. 7 § 1 mom. i polislagen ska vid gränsbevakningsväsendet tillämpas på anhållningsberättigade tjänstemän. Beslut om förtäckt inhämtande av information, kontrollerade leveranser samt användning av hemligt tvångsmedel och skyddande av hemligt inhämtande av information ska emellertid fattas av avdelningschefen eller biträdande avdelningschefen vid juridiska avdelningen vid staben för gränsbevakningsväsendet.

42 §

Brottmål som undersöks av gränsbevakningsväsendet

Om inte något annat föreskrivs nedan ska gränsbevakningsväsendet göra förundersökning när det på grund av en anmälan till gränsbevakningsväsendet eller annars finns skäl att misstänka brott i den mening som avses i 17 kap. 7 eller 7 a § i strafflagen eller annanstans i lag mot bestämmelserna eller föreskrifterna om passerande av en av gränsbevakningsväsendet övervakad gräns, i 17 kap. 8 och 8 a § i strafflagen avsett brott som gäller ordnande av olaglig inresa eller nämnda brott och i 25 kap. 3 och 3 a § i straffla-

gen avsedd människohandel som har samband med dem eller något annat i 25 kap. i strafflagen avsett brott som riktar sig mot friheten, i 33 kap. 1—4 § i strafflagen avsett brott som gäller förfalskning av dokument som granskas av gränsbevakningsväsendet, i 17 kap. 7 b § i strafflagen avsedd territoriekränkning eller annan kränkning av Finlands territoriella integritet eller underlåtelse att följa någon annan bestämmelse eller föreskrift vars efterlevnad gränsbevakningsväsendet ska övervaka.

46 §

Undersökningsledare

Undersökningsledare vid förundersökning som görs av gränsbevakningsväsendet är en sådan tjänsteman vid gränsbevakningsväsendet

som avses i 2 kap. 9 § 3 punkten i tvångsmedelslagen.

66 §

Omhändertagande av farliga föremål och ämnen

Egendom som omhändertagits ska utan dröjsmål och senast inom 14 dygn återlämnas till innehavaren. Om ett föremål eller ämne inte riskfritt kan återlämnas till innehavaren, ska det överlämnas till polisen antingen för att återlämnas till innehavaren eller för åtgärder enligt 2 kap. 15 § i polislagen eller enligt skjutvapenlagen (1/1998).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet (579/2005) 7 § 1 mom. samt det inledande stycket och 5 punkten i 3 mom., 8 § 1 mom. samt det inledande stycket och 6 punkten i 3 mom., 9 § 1 mom. och det inledande stycket i 3 mom., 10 § 1 mom. och det inledande stycket i 3 mom., 11 § 1 mom., 12 § 1 mom., 18 § 2 mom., 24 § 2 mom., 26 § 1 och 3 mom., det inledande stycket i 35 § 1 mom. och 35 § 3 mom., 38 § 1 mom. 1 och 2 punkten och det inledande stycket i 2 mom. samt 40 §,

av dem 12 § 1 mom. sådant det lyder i lag 479/2010, som följer:

7 §

Undersöknings- och handräkningsregistret

Undersöknings- och handräkningsregistret kan innehålla uppgifter som ska behandlas för utförande av de åligganden enligt 1 kap. 1 §

1 mom. i polislagen (/) som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen (578/2005) eller någon annanstans i lag.

I registret får även andra behövliga uppgifter som inhämtats för utförande av de åligganden enligt 1 kap. 1 § 1 mom. i polislagen som före-

skrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller någon annanstans i lag registreras enligt följande:

5) för utförande och registrering av undersökningar och handräckningsuppdrag, uppgifter som erhållits vid förundersökning enligt förundersökningslagen (/), vid annan undersökning enligt 27 § i gränsbevakningslagen, i samband med gränsbevakningsväsendets åtgärder eller vid ett handräckningsuppdrag eller när tvångsmedelslagen (/) tillämpas (*uppgifter om undersökning och handräckning*) enligt följande:

8 §

Användning av informationssystemet för polisärenden vid utförande av gränsbevakningsväsendets uppdrag

Utöver vad som föreskrivs i polisväsendets personuppgiftslag kan informationssystemet för polisärenden innehålla uppgifter som ska behandlas för utförande av de åligganden enligt 1 kap. 1 § 1 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller någon annanstans i lag.

I informationssystemet får även andra behövliga uppgifter som inhämtats för utförande av de åligganden enligt 1 kap. 1 § 1 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller någon annanstans i lag registreras enligt följande:

6) för identifiering av personer som misstänks för brott, för utredning av brott och för registrering av gärningsmän, i fråga om personer som misstänks eller har blivit dömda för brott, signalement enligt 9 kap. 3 § 1 mom. i tvångsmedelslagen och DNA-profiler enligt 4 § i det kapitlet, videobilder på en person och skospår, uppgifter om ett misstänkt brott samt uppgifter som gäller registrering samt klassificering av en person (*signalementsuppgifter*).

9 §

Registret för tillstånds- och övervakningsärenden

Registret för tillstånds- och övervakningsärenden kan innehålla uppgifter som ska behandlas för utförande av de åligganden enligt 1 kap. 1 § 2 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller någon annanstans i lag.

I registret får även andra behövliga uppgifter som inhämtats för utförande av de åligganden enligt 1 kap. 1 § 2 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller någon annanstans i lag registreras enligt följande:

10 §

Användning av polisens informationssystem för förvaltningsärenden vid utförande av gränsbevakningsväsendets uppdrag

Informationssystemet för förvaltningsärenden kan innehålla uppgifter som ska behandlas för utförande av de åligganden enligt 1 kap. 1 § 2 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller någon annanstans i lag.

Gränsbevakningsväsendet får i informationssystemet registrera även andra behövliga uppgifter som inhämtats för utförande av de åligganden enligt 1 kap. 1 § 2 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller någon annanstans i lag enligt följande:

11 §

Gränsbevakningsväsendets register över personer misstänkta för brott

Gränsbevakningsväsendets register över personer misstänkta för brott kan innehålla uppgifter som för utförande av de åligganden enligt

1 kap. 1 § 1 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller någon annanstans i lag har inhämtats genom kriminalunderrättelseverksamhet, observation eller iakttagelser som gäller personer som skäligen kan misstänkas göra eller ha gjort sig skyldiga till ett brott som undersöks av gränsbevakningsväsendet och på vilket kan följa fängelse, eller medverkar eller har medverkat till ett brott som undersöks av gränsbevakningsväsendet och på vilket kan följa fängelse i mer än sex månader, eller till straffbart bruk av narkotika.

12 §

Säkerhetsdataregistret

Säkerhetsdataregistret kan innehålla uppgifter som ska behandlas för utförande av de åligganden enligt 1 kap. 1 § 1 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller i lagen om sjöfartskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (485/2004), nedan *lagen om sjöfartskydd*.

18 §

Rätt att få uppgifter av en privat sammanslutning eller en privatperson

Gränsbevakningsväsendet har på begäran rätt att i enskilda fall av ett teleföretag och av en sammanslutningsabonnent få kontaktuppgifter om en sådan teleadress som inte är upptagen i en offentlig katalog eller uppgifter som specificerar en teleadress eller teleterminalutrustning, om uppgifterna behövs för utförande av ett uppdrag som ankommer på gränsbevakningsväsendet. Gränsbevakningsväsendet har motsvarande rätt att få uppgifter om utdelningsadresser av en sammanslutning som bedriver postverksamhet.

24 §

Användning av uppgifter för det ändamål för vilket uppgifterna har samlats in och registrerats

Uppgifterna i ett personregister som har inrättats för utförande av i 1 kap. 1 § 1 mom. i polislagen avsedda åligganden som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet samt uppgifterna i polisens sådana personregister som direkt används av gränsbevakningsväsendet får användas inom gränsbevakningsväsendet, om de behövs för att utföra i 1 kap. 1 § 1 mom. i polislagen avsedda åligganden som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet, om inte något annat föreskrivs. Uppgifterna i ett personregister som har inrättats för utförande av i 1 kap. 1 § 2 mom. i polislagen avsedda åligganden som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet samt uppgifterna i polisens sådana personregister som direkt används av gränsbevakningsväsendet får användas inom gränsbevakningsväsendet, om de behövs för att utföra de uppdrag för vilka uppgifterna har samlats in och registrerats, om inte något annat föreskrivs.

26 §

Utlämnande av uppgifter till en annan förvaltningsenhet inom gränsbevakningsväsendet för det ändamål för vilket uppgifterna har samlats in och registrerats

En förvaltningsenhet har för de åligganden enligt 1 kap. 1 § 1 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet rätt att lämna ut uppgifter till en annan förvaltningsenhet ur ett personregister som inrättats för mer begränsad användning än gränsbevakningsväsendets riksomfattande bruk, om uppgifterna behövs för utförande av dessa uppdrag som ankommer på gränsbevakningsväsendet.

En förvaltningsenhet har för de åligganden enligt 1 kap. 1 § 2 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet rätt att lämna ut uppgifter till en annan förvaltningsenhet ur

ett personregister som inrättats för mer begränsad användning än gränsbevakningsväsendets riksomfattande bruk, om uppgifterna behövs för utförande av de uppdrag för vilka de har samlats in och registrerats. Trots sekretessbestämmelserna får uppgifter lämnas ut även genom teknisk anslutning eller i maskinläsbar form.

35 §

Utplåning av uppgifter ur gränsbevakningsväsendets övriga personregister

Ur gränsbevakningsväsendets andra än permanenta personregister som har inrättats för utförande av de åligganden enligt 1 kap. 1 § 1 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet ska uppgifter utplånas enligt följande:

Ur gränsbevakningsväsendets andra än permanenta personregister som har inrättats för utförande av de åligganden enligt 1 kap. 1 § 2 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet ska uppgifter utplånas då ett år har förflutit sedan den registrerades död.

38 §

Utlämnande av uppgifter inom Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Om inte något annat föreskrivs eller följer av ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland får gränsbevakningsväsendet utan hinder av sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter ur sina personregister till polismyndigheter och sådana andra myndigheter inom Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som har till uppgift att trygga rätts-

och samhällsordningen, upprätthålla allmän ordning och säkerhet eller förebygga och utreda brott och sörja för att brott blir föremål för åtalprövning, som följer:

1) för utförande av de åligganden enligt 1 kap. 1 § 1 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller någon annanstans i lag, om uppgifterna är nödvändiga för utförande av dessa uppdrag,

2) för utförande av de åligganden enligt 1 kap. 1 § 2 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller någon annanstans i lag, om uppgifterna är nödvändiga för utförande av det uppdrag för vilket de har samlats in och registrerats.

Uppgifter som inhämtats i samband med ett visst uppdrag och som behövs för utförande av de åligganden enligt 1 kap. 1 § 1 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet, men som inte hänför sig till uppdraget eller till ett annat pågående uppdrag, får dock lämnas ut endast om de är nödvändiga för att

40 §

Information om behandling av uppgifter

Vid insamling av personuppgifter för utförande av de åligganden enligt 1 kap. 1 § 2 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet ska gränsbevakningsväsendet fullgöra sin upplysningsplikt enligt 24 § 1 mom. i personuppgiftslagen. Gränsbevakningsväsendet omfattas inte av denna plikt när den samlar in, registrerar och lämnar ut personuppgifter som behövs för utförande av de åligganden enligt 1 kap. 1 § 1 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning (577/2005) 18 § samt
ändras 17 § som följer:

17 §

Tystnadsplikt och tystnadsrätt

Vad som i 7 kap. 1—5 § i polislagen (/)
föreskrivs om tystnadsplikt och tystnadsrätt för
polisens personal ska på motsvarande sätt till-

lämpas också på gränsbevakningsväsendets personal.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av lagen om fullgörande av polisuppgifter inom försvarsmakten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om fullgörande av polisuppgifter inom försvarsmakten (1251/1995) 3—5 och 13 §
samt 21 § 1 mom. 1 punkten, av dem 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 648/2003, samt
fogas till lagen en ny 5 a § som följer:

3 §

Principerna för polisverksamheten

När polisuppgifter som avses i denna lag ut-
förs iaktas principerna enligt polislagen (/).

2 kap.

Stadganden om befogenheter

4 §

Befogenheter för utredning av brott

För en tjänsteman som avses i 2 § gäller vid
utredning av brott enligt 1 § 1 mom. 1—3 punk-
ten de befogenheter, med undantag av teleav-
lyssning, inhämtande av information i stället för

teleavlyssning, teleövervakning, förtäckt inhäm-
tande av information, teknisk spårning av en per-
son, täckoperationer, bevisprovokation genom
köp, styrd användning av informationskällor och
kontrollerade leveranser, vad som i förundersök-
ningslagen (/), tvångsmedelslagen (/) el-
ler annanstans i lag föreskrivs om polisens och
polismäns befogenheter och utövandet av dem
vid utredning av brott.

Den tjänsteman som är chef för huvudstabens
undersökningsavdelning eller en militärjurist
vid försvarsmakten är undersökningsledare i
ärenden som avses i 1 § 1 mom. 1—3 punkten,
och i dessa ärenden har denne även sådana befo-
genheter som en anhållningsberättigad tjänste-
man har enligt tvångsmedelslagen.

Vid beslut om och utövning av befogenheter-
na ska i tillämpliga delar förfaras så som före-

skrivs i förundersökningslagen eller tvångsmedelslagen. Beslut om annat än teknisk avlyssning och optisk observation enligt 10 kap. 18 § 1 mom. och 20 § 1 mom. i tvångsmedelslagen fattas på framställning av undersökningsledaren av den tjänsteman som är chef för huvudstabens undersökningsavdelning eller, om denna tjänsteman är undersökningsledare, av försvarsmaktens operationschef.

5 §

Befogenheter i säkerhets- och övervakningsuppgifter

För förhindrande av sådan olaglig underrättelseverksamhet som avses i 1 § 1 mom. 4 punkten och som riktar sig mot Finland på det militära försvarets område samt sådan olaglig verksamhet som äventyrar det militära försvarets syfte gäller, med undantag av teleavlyssning, inhämtande av information i stället för teleavlyssning, teleövervakning, täckoperationer, bevisprovokation genom köp, styrd användning av informationskällor och kontrollerade leveranser, vad som i 5 kap. i polislagen föreskrivs om polisens och polismäns befogenheter och utövandet av dem. Beslut om användning av metoderna fattas av den tjänsteman som är chef för huvudstabens undersökningsavdelning.

5 a §

Tillsyn över hemligt inhämtande av information

Protokoll som gjorts upp över användningen av hemliga tvångsmedel och metoder för inhämtande av information ska sändas till försvarsmi-

nisteriet. Försvarsministeriet ska årligen till riksdagens justitieombudsman avge en berättelse om användningen och tillsynen över de nämnda metoderna och skyddande av användningen.

13 §

Uppgifter som inte hänför sig till ett visst uppdrag

Information som erhållits i samband med ett visst uppdrag som avses i 1 § och som behövs för att uppgifterna ska kunna skötas, men som inte hänför sig till uppdraget i fråga, får endast inhämtas för och registreras i register enligt 11 och 12 §. Överskottsinformation får registreras i det register som avses i 11 § under de förutsättningar som anges i 10 kap. 57 § 1 mom. i tvångsmedelslagen och i 5 kap. 55 § 2 mom. i polislagen.

21 §

Utlämnande av uppgifter till andra än militärmyndigheter

Ur personregister som avses i denna lag får den registeransvarige lämna ut behövliga uppgifter till

1) polisen för de uppgifter som avses i 1 kap. 1 § 1 mom. i polislagen och som har samband med att trygga rätts- och samhällsordningen, upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt att förebygga, avslöja och utreda brott och föra brott till åtalsprövning,

-----
Denna lag träder i kraft den 20 .

**Lag
om ändring av tullagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i tullagen (1466/1994) 3 § 1 mom., 15, 17 och 20 a §, 20 d § 1 mom., 20 e §, 20 f § 1 och 3 mom., 20 g § 3 mom., 20 i §, 43 § 2 och 4 mom. samt 47 a §,

av dem 3 § 1 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 331/1996, 241/2001 och 774/2003, 15 § och 20 d § 1 mom. sådana de lyder i lag 1299/2003, 17 § sådan den lyder i lag 519/2003, 20 a och 47 a § sådana de lyder i lag 331/1996 samt 20 e §, 20 f § 1 och 3 mom., 20 g § 3 mom. och 20 i § sådana de lyder i lag 774/2003, samt

fogas till lagen en ny 20 j § som följer:

3 §

I denna lag avses med

1) *Finlands tullområde* området som omfattar rikets landområde, territorialvatten och luft- rum, dock så att tullområdet sträcker sig två sjö- mil utanför territorialvattnets yttre gräns, om därom inte internationellt har överenskommits något annat,

2) *gemenskapens tullområde* området som avses i artikel 3 i kodexen,

3) *tredjeland* område som inte ingår i gemen- skapens tullområde,

4) *tullåtgärd* tjänsteförrättning som hör till tullverkets behörighet, med undantag för förun- dersökning av tullbrott,

5) *tullbrott* brott som innebär överträdelse av bestämmelserna i denna lag eller någon annan lag vars iakttagande tullverket ska övervaka el- ler som tullverket ska verkställa, eller överträ- delse av bestämmelser och föreskrifter som ut- färdats med stöd av dessa, samt i 46 kap. i straff- lagen avsett olaga befattningstagande med in- fört gods, sådant häleri som avses i 32 kap. 1 § 2 mom. i strafflagen samt även annan sådan överträdelse av bestämmelser i vilken ingår im- port eller export av egendom,

6) *teknisk övervakning* iakttagande eller av- lyssning av på förhand ospecificerad persontra- fik eller godstrafik med hjälp av en teknisk an- ordning samt automatisk upptagning av ljud el- ler bild,

7) *undersöknings- och handräckningssyste- met* som utgör en teknisk del av informationssys- temet för polisärenden samt det förstnämnda systemets *arkivindex* det informationssystem för polisärenden som avses i 2 § i lagen om behand- ling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003) i fråga om de uppgifter som tullver- ket registrerat i uppgifterna om undersökning

och handräckning samt i arkivuppgifterna om undersökning och handräckning.

— — — — —

15 §

Kroppsbesiktning av en person och annan granskning än granskning av resgods eller ytter- kläder kan i de fall som avses i 14 § 1 mom. 2 punkten utföras utan förundersökning på en person som på sannolika skäl misstänks för ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straf- fet är fängelse i mer än sex månader. Den tull- man som beslutar om åtgärderna ska vara en till uppgiften förordnad tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen eller tullöver- vakningen. I övrigt iakttas vid utförande av dessa åtgärder i tillämpliga delar vad som i tvångsmedelslagen (/) föreskrivs om genom- sökning av personer.

17 §

Vad som i 2 kap. 17 § 1, 2 och 5 mom. i po- lislagen (/) föreskrivs om polismäns rätt att använda maktmedel i vissa situationer ska på motsvarande sätt tillämpas på tullmän som arbe- tar med tullbrottsbekämpning och tullövervak- ning. På den som bistår en tullman i ett tjänste- uppdrag på begäran eller med samtycke av tull- mannen ska tillämpas vad som i 9 kap. 5 § i po- lislagen föreskrivs om befogenheter för den som bistår en polisman.

Inhämtande av information

20 a §

Vid utredning av tullbrott kan användas tele- avlyssning, inhämtande av information i stället för teleavlyssning, teleövervakning, systema- tisk observation, förtäckt inhämtande av infor-

mation, teknisk observation, inhämtande av identifieringsuppgifter för teleadresser eller teleterminalutrustning, kontrollerade leveranser och skyddande av användning av hemligt tvångsmedel, enligt vad som föreskrivs i 10 kap. i tvångsmedelslagen.

För att förhindra tullbrott kan utöver vad som föreskrivs i denna lag användas systematisk observation, förtäckt inhämtande av information, teknisk spårning av en person, teknisk observation av utrustning, inhämtande av identifieringsuppgifter för teleadresser eller teleterminalutrustning och skyddande av hemligt inhämtande av information, enligt vad som föreskrivs i 5 kap. i polislagen.

Chefen för Tullstyrelsens eller för tulldistriktets enhet med ansvar för brottsbekämpning beslutar om förtäckt inhämtande av information samt om användning av hemliga tvångsmedel och skyddande av hemligt inhämtande av information. Vad som i 5 kap. i polislagen föreskrivs om anhållningsberättigade polismän ska på motsvarande sätt tillämpas på anhållningsberättigade tullmän och på en tullman som förordnats till chef för tullbrottsbekämpningen.

20 d §

En tullman får utföra teknisk observation av en person som inte befinner sig i ett rum eller utrymme som används för stadigvarande boende eller av ett fordon eller en vara, om det finns grundad anledning att anta att observationen kan ge information som behövs för förhindrande av ett tullbrott. Förordnande för en åtgärd ska ges av en till uppgiften förordnad tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen samt för teknisk avlyssning i mer än tre dygn av chefen för den för tullbrottsbekämpning ansvariga enheten vid Tullstyrelsens bevakningsavdelning eller av chefen för tulldistriktets enhet med ansvar för brottsbekämpning.

20 e §

En tullmyndighet kan för att förhindra tullbrott ges tillstånd att rikta teleövervakning mot en teleanslutning eller teleterminalutrustning

som innehas eller annars kan antas bli använd av en person vars yttranden, hotelser eller uppträdande i övrigt ger grundad anledning att anta att denne gör sig skyldig till

- 1) ett tullbrott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst fyra år,
- 2) ett tullbrott som begåtts med användning av en teleadress eller teleterminalutrustning,
- 3) ett narkotikabrott som bör betraktas som ett tullbrott, eller till
- 4) grovt tullredovisningsbrott.

Med samtycke av den som innehar en teleadress eller teleterminalutrustning får tullmyndigheten för att förhindra tullbrott rikta teleövervakning mot adressen eller utrustningen, om någon på grund av sina yttranden eller sitt uppträdande i övrigt med fog kan antas göra sig skyldig till

- 1) ett tullbrott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst två år, eller till
- 2) ett tullbrott som har begåtts med användning av teleadressen eller teleterminalutrustningen.

20 f §

Beslut om teleövervakning som avses i 20 e § samt om teknisk avlyssning och optisk observation i sådana i 20 d § 2 mom. avsedda fall där den tekniska avlyssningen eller optiska observationen förutsätter att en anordning som används för observationen placeras i ett fordon som den som ska observeras använder eller i ett rum eller utrymme i vilket den som ska observeras vistas, ska fattas av en domstol som avses i 3 kap. 1 § i tvångsmedelslagen. Ärendet avgörs utan att innehavaren till det utrymme som ska avlyssnas eller observeras hörs. Angående behandlingen av ärendet gäller dessutom i tillämpliga delar 5 kap. 2 § 3 mom., 10, 18, 20, 45, 51, 52 och 58—60 § i polislagen.

Sedan domstolen fått en anmälan enligt 2 mom. kan den förbjuda fortsatt teleövervakning eller fortsatt teknisk observation eller ange begränsningar beträffande en åtgärd eller ställa behövliga villkor för användningen av informa-

tionen. Angående behandlingen av ärendet i domstol gäller i tillämpliga delar 5 kap. 2 § 3 mom., 10, 18, 20, 45, 52 och 57 § i polislagen.

20 g §

Den tullman som utfört teknisk avlyssning enligt 20 d § eller teleövervakning enligt 20 f § 1 och 2 mom. ska utan dröjsmål upprätta protokoll över åtgärden och tillställa Tullstyrelsen protokollet.

20 i §

I sådana fall som avses i 20 d § ska i fråga om förbud mot avlyssning och observation i tillämpliga delar iakttas 5 kap. 50 § i polislagen.

I sådana fall som avses 20 d och 20 e § ska i fråga om yppandeförbud som gäller hemligt inhämtande av information i tillämpliga delar iakttas 5 kap. 48 § i polislagen.

20 j §

Tullstyrelsen och cheferna för de enheter som använder hemliga metoder för inhämtande av information ska övervaka användningen av hemliga tvångsmedel och metoder för inhämtande av information.

Finansministeriet ska årligen till riksdagens justitieombudsman avge en berättelse om an-

vändningen och övervakningen av hemliga tvångsmedel och metoder för inhämtande av information.

43 §

En tullman har vid förundersökning som görs av en tullmyndighet samma rätt att vidta utredningsåtgärder och använda tvångsmedel som en polisman vid en polismyndighets förundersökning, om inte annat följer av 20 a § 1 mom. I 2 kap. 9 § 1 mom. 2 punkten i tvångsmedelslagen föreskrivs om anhållningsberättigade tullmän.

Var och en som antas kunna ge upplysningar om ett tullbrott är skyldig att på kallelse infinna sig på närmaste tullanstalt för att höras vid förundersökningen. I fråga om närvaro i övrigt föreskrivs i förundersökningslagen (/).

47 a §

Bestämmelserna om polispersonalens tystnadsplikt och tystnadsrätt i 7 kap. 1 § 1 mom. och 3—5 § i polislagen ska i fråga om brottsbekämpning på motsvarande sätt tillämpas också på tullverkets personal.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 34 och 36 § i veterinärvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i veterinärvårdslagen (765/2009) 34 § och 36 § 2 punkten som följer:

34 §

Handräckning

Bestämmelser om polisens skyldighet att lämna handräckning vid inspektioner enligt 29 § finns i 9 kap. 1 § i polislagen (/).

36 §

Sekretessbelagda uppgifter

Bestämmelser om tystnadsplikten i fråga om uppgifter som erhållits vid tillsynen finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksam-

het. Utan hinder av tystnadsplikten får uppgifter som vid tillsynen över efterlevnaden av denna lag eller utförandet av en uppgift som hänför sig till tillsynen erhållits om en enskilds eller en sammanslutnings ekonomiska ställning eller affärs- eller yrkeshemlighet eller om en enskilds personliga förhållanden lämnas ut

2) till åklagar- och polismyndigheterna för utredning av brott enligt 8 kap. 2 § i tvångsmedelslagen (/),

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 4 och 5 § i lagen om samarbete mellan polisen, tullen och gränsbevakningsväsendet

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen om samarbete mellan polisen, tullen och gränsbevakningsväsendet (687/2009) 4 § och 5 § 1 mom. som följer:

4 §

Förfarande vid internationella kontrollerade leveranser

En PTG-myndighet ska utan onödigt dröjsmål informera den PTG-myndighet till vars uppgiftsområde ärendet också hör om framställningar som den gjort eller mottagit angående handräckning eller rättslig hjälp i samband med leveranser som passerar riksgränsen (*internationella kontrollerade leveranser*), när framställningarna baserar sig på ett internationellt avtal eller någon annan förpliktelse som är bindande för Finland.

De behöriga PTG-myndigheterna ska samsamma mellan från fall till fall komma överens om in-

ternationella kontrollerade leveranser och åtgärder som gäller dem så att de inte orsakar betydande fara för någons liv, hälsa eller frihet eller betydande risk för avsevärd miljö-, egendoms- eller förmögenhetsskada.

Förfarandet som avses i 2 mom. tillämpas också när det gäller en PTG-myndighets begäran om åtgärder i anslutning till olagliga leveranser som passerar riksgränsen.

I 10 kap. 41 § i tvångsmedelslagen och i 5 kap. 43 § i polislagen (/) föreskrivs om kontrollerade leveranser och förutsättningarna för sådana och i 10 kap. 42 § i tvångsmedelslagen och i 5 kap. 44 § i polislagen föreskrivs om beslutsfattandet vid kontrollerade leveranser som utförs av polisen.

Närmare bestämmelser om beslutsförfarandet enligt denna paragraf kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

PTG-kriminalunderrättelseenheter

För PTG-myndigheternas kriminalunderrättelse- och brottsanalysverksamhet kan det inrättas riksomfattande, regionala och lokala PTG-kriminalunderrättelseenheter. En PTG-krimi-

nalunderrättelseenhet kan bestå av företrädare för PTG-myndigheterna som förordnas särskilt och även av företrädare för andra myndigheter, om dessa har särskilda polisbefogenheter enligt 8 § i polislagen (493/1995), sådan paragrafen lyder i lag 498/2009, att utföra de uppgifter som anges i 1 kap. 1 § i polislagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 24 § i lagen om frivilligt försvar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om frivilligt försvar (556/2007) 24 § som följer:

24 §

Övrig hjälpverksamhet

Bestämmelser om användningen av frivilliga personer och organisationer för uppgifter inom räddningsväsendet och sjöräddningstjänsten

-----
samt för att bistå polisen finns i 51 § i räddningslagen (379/2011), 6 § i sjöräddningslagen (1145/2001) och 9 kap. 4 § i polislagen (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 20 § i lagen om farkostregistret

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om farkostregistret (976/2006) 20 § 1 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 1313/2009, som följer:

20 §
Utlämnande av offentliga uppgifter i elektronisk form

gränsbevakningsväsendet, Nödcentralsverket och Trafiksäkerhetsverket för räddnings- och tillsynsverksamheten,

Offentliga personuppgifter och andra uppgifter i registret får lämnas ut via teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form

1) till polisen när den fullgör uppgifter enligt 1 kap. 1 § i polislagen (/) och till tullverket,

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 16 § i lagen om polisutbildning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om polisutbildning (68/2005) 16 § 3 mom., sådant det lyder i lag 103/2007, som följer:

16 §
Studerandes deltagande i polisuppgifter och andra uppgifter som de förordnas till

15 a § i polisförvaltningslagen (110/1992). Beträffande befogenheterna för andra studerande som utför sådana uppgifter som avses i 1 mom. gäller vad som i 9 kap. 5 § i polislagen (/) föreskrivs om befogenheter för den som bistår en polisman.

När polisaspiranter och andra polismän som studerar vid Polisyrkeshögskolan utför uppgifter som avses i 1 och 2 mom. gäller i fråga om deras polisbefogenheter vad som föreskrivs i

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 9 och 17 § i lagen om sjöfartskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sjöfartskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (485/2004) 9 § och 17 § 1 mom., sådana de lyder i lag 69/2007, som följer:

9 §

Lovliga farliga föremål

Den som utför kontroller på ett fartyg eller inom ett hamnskyddsområde får förordna att farliga föremål som en person med stöd av ett behörigt tillstånd eller annars lagligen har rätt att föra med sig, före tillträdet till fartyget eller hamnskyddsområdet ska överlämnas för att förvaras separat ombord på fartyget eller inom hamnskyddsområdet. Föremålen ska returneras då personen lämnar fartyget eller hamnskyddsområdet. Om ett föremål inte då riskfritt kan returneras, ska det överlämnas till polisen antingen för att återlämnas till den person som blivit kontrollerad eller för åtgärder som anges i 2 kap. 15 § i polislagen (/).

17 §

Teknisk övervakning

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag har polisen, gränsbevakningsväsendet och tullverket rätt att, efter att på förhand med ett

lämpligt tecken ha meddelat detta, på platser till vilka allmänheten har tillträde inom området för en finsk hamn som avses i denna lag företa sådan teknisk övervakning som avses i 4 kap. 1 § 1 mom. i polislagen för genomförande av sjöfartsskyddet. Teknisk övervakning får dock inte ske på platser som omfattas av hemfriden, på toaletter, i omklädningsrum eller på någon annan motsvarande plats eller i personalutrymmen eller i arbetsrum som anvisats arbetstagarna för deras personliga bruk. Automatisk upptagning av ljud eller bild med hjälp av en teknisk anordning får göras när detta behövs i syfte att förhindra brott som avses i 34 a kap. i strafflagen eller i syfte att identifiera personer som är efterlysta för brott som avses i det kapitlet eller som på sannolika skäl misstänks för sådana brott. De myndigheter som nämns i detta moment får inom hamnskyddsområdet placera anordningar som används för den tekniska övervakningen, om inte detta medför oskäligen olägenhet för hamnehavaren.

—————
 Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i utlänningslagen (301/2004) 4 § 2 mom., 52 c § 1 mom., 60 § 2 mom., 62 § 1 mom., 63 §, 67 § 1 mom. 3 punkten, 68 §, 84 § 3 mom., 117 § 1, 2 och 4 mom., 123 § 1 mom., 139 § 3 mom., 152 § 1 och 3 mom., 159 § 1 mom., 171 § 1 och 2 mom., 181 § 1 mom. och 210 §,

av dem 52 c § 1 mom. sådant det lyder i lag 619/2006, 60 § 2 mom. sådant det lyder i lag 358/2007, 63 §, 67 § 1 mom. 3 punkten, 152 § 1 och 3 mom. samt 210 § sådana de lyder i lag 973/2007, 68 § sådana de lyder i lagarna 358/2007 och 516/2008, 84 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1426/2009, 123 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1152/2010, 139 § 3 mom. sådant det lyder i lag 673/2006, 159 § 1 mom. och 171 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 360/2007 samt 181 § 1 mom. sådant det lyder i lag 581/2005, som följer:

4 §

Förhållande till andra lagar

På ett asylsamtal som polisen för i syfte att utreda grunderna för asylansökan tillämpas förvaltningslagen. På polisens utredning av förutsättningarna för en utlännings inresa, vistelse i landet och avlägsnande ur landet samt på utredning av en asylsökandes identitet, inresa och resrutt tillämpas bestämmelserna om polisundersökning i polislagen (/).

52 c §

Beslut om betänketid

Beslut om att betänketid ska ges och om att den ska avbrytas fattas av polisinrättningen eller gränskontrollmyndigheten.

60 §

Ansökan om uppehållstillstånd

Upphållstillstånd får sökas i Finland med stöd av 49, 49 a, 50—52, 52 a, 54, 56 och 56 a §. Ansökan ska ges in till polisinrättningen.

62 §

Förfarande vid ansökan om uppehållstillstånd på grund av familjeband

En utlänning utan uppehållstillstånd (*sökande*) kan utomlands ansöka om uppehållstillstånd på grund av familjeband genom att lämna in en ansökan till en finsk beskickning. Ärendet kan också anhängiggöras genom att anknytningsper-

sonen lämnar in en ansökan till polisinrättningen.

63 §

Utlåtanden om ansökan om uppehållstillstånd på grund av familjeband

Migrationsverket eller polisinrättningen kan med anledning av en ansökan om uppehållstillstånd på grund av familjeband begära utlåtande hos de sociala myndigheterna eller hälsovårdsmyndigheterna på hem- eller bostadsorten för anknytningspersonen. Utlåtande kan begäras om de sociala förhållandena eller hälsotillståndet i fråga om anknytningspersonen, om denne är en minderårig som kommit utan vårdnadshavare eller om sökanden är en annan anhörig som inte hör till kärnfamiljen eller om begäran om utlåtande föranleds av andra särskilda skäl som hänför sig till utredningen av familjens situation.

De sociala myndigheterna eller hälsovårdsmyndigheterna är trots sekretessbestämmelserna skyldiga att med anledning av en ansökan om uppehållstillstånd på grund av familjeband i ett utlåtande enligt 1 mom. till Migrationsverket eller polisinrättningen lämna sådana uppgifter om de sociala förhållandena eller hälsotillståndet för en person som är nödvändiga för att beslut om uppehållstillstånd på grund av familjeband ska kunna fattas.

67 §

Migrationsverket som uppehållstillståndsmyndighet

Migrationsverket beviljar

3) uppehållstillstånd i sådana fall då polisinrättningen har fört ansökan till Migrationsverket för avgörande.

68 §

Den lokala polisen som uppehållstillståndsmyndighet

Polisinrättningen på utlänningens bostadsort beviljar

1) uppehållstillstånd för en sådan familjemedlem till en finsk medborgare som befinner sig i Finland samt för dennes minderåriga ogifta barn samt för en familjemedlem till en i Finland bosatt unionsmedborgare som har registrerat sin vistelse samt för dennes minderåriga ogifta barn som befinner sig i Finland,

2) nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd,

3) permanent uppehållstillstånd för en utlänning som vistas i Finland, och

4) EG-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta.

Polisinrättningen återkallar på de grunder som anges i 58 § 1, 2, 4 och 5 mom. och 58 a § uppehållstillstånd som den har beviljat.

Polisinrättningen överför uppehållstillstånd till nya resedokument.

84 §

Behörighet att bevilja uppehållstillstånd för näringsidkare

Om utlänningen har ett gällande uppehållstillstånd när ansökan lämnas in och något annat inte följer av 76 § 2 punkten, beviljar polisinrättningen efter ett positivt beslut enligt 1 mom. av närings-, trafik- och miljöcentralen ett nytt uppehållstillstånd för näringsidkare.

117 §

Den lokala polisens behörighet i anslutning till internationellt skydd

Polisinrättningen beviljar en utlänning nytt tidsbegränsat och permanent uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd.

Polisinrättningen beviljar nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd på grund av tillfälligt skydd

högst tills den tidsperiod för tillfälligt skydd som angetts av statsrådet upphör.

En utlänning som ska sändas tillbaka till en stat som tillämpar rådets förordning om bestämmandet av den ansvariga staten får av polisinrättningen en passersedel i enlighet med förordningen.

123 §

Beslut om tagande i förvar och placering av utlänningar som tagits i förvar

Beslut om tagande i förvar fattas inom polisen av en polisman som hör till befälet vid en polisinrättning eller vid centralkriminalpolisen, skyddspolisen eller rörliga polisen och inom gränsbevakningsväsendet av en anhållningsberättigad tjänsteman eller av en gränsbevakningsman med minst löjtnants grad. Den som tagits i förvar eller hans eller hennes lagliga företrädare ska meddelas grunden för tagandet i förvar.

139 §

Behörighet att bevilja och indra främlingspass och resedokument för flykting

Polisinrättningen beslutar om beviljande av nytt främlingspass och resedokument för flykting när sökanden kan visa upp ett gällande främlingspass eller resedokument för flykting.

152 §

Migrationsverket

Migrationsverket beslutar om avvisning på framställning av polisinrättningen eller gränskontrollmyndigheten eller på eget initiativ.

Migrationsverket beslutar om utvisning på framställning av polisinrättningen eller gränskontrollmyndigheten eller på eget initiativ.

159 §

*Registrering av unionsmedborgares uppehålls-
rätt*

En unionsmedborgare som vistas i Finland över tre månader ska registrera sin vistelse genom att lämna in en registreringsansökan till polisinrättningen på sin bostadsort inom tre månader från inresan.

171 §

Behöriga myndigheter

Polisinrättningen på sökandens bostadsort registrerar uppehållsrätten i utlänningsregistret samt utfärdar tidsbegränsade och permanenta uppehållskort.

Polisinrättningen på sökandens bostadsort återkallar registreringen av en uppehållsrätt samt tidsbegränsade och permanenta uppehållskort. Polisinrättningen beslutar också på ansökan att en registrering av uppehållsrätten eller ett uppehållskort inte återkallas i fall som avses i 165 § 4 mom.

181 §

Påförande av påföljdsavgift för transportör

Påföljdsavgiften för transportör påförs i samband med gränskontrollen av kommandören el-

ler biträdande kommandören för den gräns- eller sjöbevakningssektion eller chefen för den gräns- eller sjöbyrå inom vars verksamhetsområde överträdelsen av 173 § i denna lag eller 20 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet har konstaterats. Om polisen har varit gränskontrollmyndighet, påförs påföljdsavgiften för transportör av en polisman som hör till befälet vid polisinrättningen. Om tullmyndigheten har varit gränskontrollmyndighet, påförs påföljdsavgiften för transportör av chefen för tulldistriktet eller chefen för tulldistriktets övervakningsenhet.

210 §

*Migrationsverkets rätt att avgöra ett ärende som
hör till polisinrättningen*

Migrationsverket kan överta avgörandet av ett ärende som enligt denna lag ska avgöras av polisinrättningen.

Polisinrättningen kan föra ett ärende som hör till den till Migrationsverket för avgörande, om ärendet till sin art är sådant att utredandet och avgörandet av det kräver Migrationsverkets sakkunskap, eller om ärendet är av betydelse för lagens tillämpning i andra liknande fall.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 23 § i lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsenheter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsenheter (116/2002) 23 § 1 mom. som följer:

23 §

Förbjudna föremål och ämnen

De föremål och ämnen som avses i 21 § ska tas ifrån den som kontrolleras eller visiteras. De ska återlämnas till den i förvar tagna utlänningen vid frigivandet. Om ett föremål eller ämne vid detta tillfälle inte riskfritt kan återlämnas till

innehavaren, ska det överlämnas till polisen antingen för att återlämnas till den kontrollerade eller visiterade personen eller för åtgärder enligt 2 kap. 15 § i polislagen (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag**om ändring av 29 § i järnvägstransportlagen**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i järnvägstransportlagen (1119/2000) 29 § 2 mom. som följer:

29 §

Undersökningsrätt

Undersökningen får göras av en med stöd av lag därtill berättigad tjänsteman eller en person som med stöd av 8 § i polislagen (493/1995), så-

dan paragrafen lyder i lag 498/2009, har getts särskilda polisbefogenheter att göra undersökningar.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag**om ändring av 1 § i lagen om säkerhetskontroller vid domstolar**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om säkerhetskontroller vid domstolar (1121/1999) 1 § 2 mom. som följer:

Lagens syfte och tillämpningsområde

I fråga om polisens uppgifter och befogenheter gäller dessutom polislagen (/).

Lag

om ändring av lagen om ordningsvakter

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen om ordningsvakter (533/1999) 9 § 3 mom., 21 § 2 mom. och 24 §, av dem 21 § 2 mom. och 24 § sådana de lyder i lag 104/2007, som följer:

9 §

Användning av maktmedel

När en ordningsvakt bistår polisen gäller dessutom vad som i 2 kap. 17 § i polislagen (/) föreskrivs om rätten för en person som tillfälligt bistår en polisman att använda maktmedel.

överlämna det till en polisman som hör till befälet. Den polisman som hör till befälet ska inom 14 dagar besluta huruvida godkännandet ska återkallas tillfälligt. En polisman kan omhänderta ett ordningsvaktkort även då godkännandet som ordningsvakt har återkallats. Trots vad som föreskrivs i 8 kap. 31 § i tvångsmedelslagen (/) kan kroppsvisitation företas för fråntagande av ett ordningsvaktkort.

21 §

Tillfälligt återkallande av godkännande som ordningsvakt

Om ett godkännande som ordningsvakt har återkallats eller om det finns förutsättningar att tillfälligt återkalla ett godkännande, kan en polisman omhänderta ordningsvaktkortet för att

24 §

Polisundersökning

I ett ärende som gäller återkallande av ett godkännande som meddelats med stöd av denna lag kan vid behov verkställas sådan polisundersökning som avses i 6 kap. i polislagen.

Lag**om ändring av 37 § i lagen om förmyndarverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) 37 § 2 mom. som följer:

37 §	med 9 kap. 1 § i polislagen (/).
Intressebevakaren ska överta besittningen av den egendom som intressebevakaren ska förvalta till den del detta behövs för att skydda huvudmannens intressen. Intressebevakaren har härvid vid behov rätt till handräckning i enlighet	Egendom som huvudmannen fritt får förfoga över får intressebevakaren dock inte ta i sin besittning mot huvudmannens vilja.
	Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag**om ändring av 5 § i lagen om besöksförbud**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om besöksförbud (898/1998) 5 § 2 mom. som följer:

5 §	gen (/),
<i>Hur ärenden som gäller besöksförbud väcks och bereds vid tingsrätten</i>	om detta främjar behandlingen av ärendet. Förordnande om polisundersökning ges av den myndighet som behandlar ärendet som gäller besöksförbud.
I ett ärende som gäller besöksförbud kan göras polisundersökning enligt 6 kap. i polislagen	Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag**om ändring av skjutvapenlagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i skjutvapenlagen (1/1998) 91 § 2 mom. samt 97, 98 och 117 §, av dem 91 § 2 mom. sådant det lyder i lag 804/2003 och 117 § sådan den lyder i lag 601/2001, som följer:

91 §

Omhändertagande

Polisen ska också fatta beslut om omhändertagande då innehavare av olovliga skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler på eget initiativ gör en anmälan till polisen om föremålen och överlämnar dem i polisens besittning. Ett beslut om omhändertagande av ett föremål förfaller, om polisen tar föremålet i beslag enligt 7 kap. i tvångsmedelslagen (/) eller om föremålet förklaras förverkat till staten.

97 §

Husrannsakan

I fråga om rätten att få tillträde till en hemfridskyddad plats för att omhänderta ett skjutvapen, en vapendel, patroner eller särskilt farliga projektiler på grund av att brott misstänks eller för förhindrande av en farlig gärning eller händelse föreskrivs i tvångsmedelslagen och i polislagen (/).

98 §

Polisundersökning

Vid undersökning som gäller återkallelse av ett tillstånd som meddelats med stöd av denna lag ska 6 kap. i polislagen iakttas.

117 §

Uppvisande av dokument och vapen

Ett tillståndsbevis enligt denna lag och ett europeiskt skjutvapenpass samt de skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler som innehas med stöd av tillståndsbeviset eller med stöd av sådana tillstånd som antecknats i det europeiska skjutvapenpasset ska på begäran visas upp för polisen, gränsbevakningsmyndigheterna, tullmyndigheterna eller för en sådan tjänsteman vid Forststyrelsen som utför tillsynsuppgifter på statens mark i Forststyrelsens besittning och som getts särskilda polisbefogenheter enligt 8 § i polislagen (493/1995), sådan paragrafen lyder i lag 498/2009.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 7 § i statstjänstemannalagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i statstjänstemannalagen (750/1994) 7 § 1 mom. 8 punkten, sådan den lyder i lag 281/2000, som följer:

7 §

Till följande tjänster kan endast finska medborgare utnämnas:

8) i polislagen (/) avsedda polismans-tjänster,

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag**om ändring av 21 a § i lagen om näringsförbud**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om näringsförbud (1059/1985) 21 a § 1 mom., sådant det lyder i lag 1220/1997, som följer:

21 a § <i>Tillsyn över att näringsförbud efterlevs</i>	dersökning. Ställningen för den som meddelats näringsförbud bestäms i enlighet med 6 kap. 2 § 2 mom. i polislagen.
Tillsyn över att näringsförbud efterlevs utövas av polisen. Angående tillsynen gäller vad som i polislagen (/) föreskrivs om polisun-	Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag**om ändring av 9 a § i lagen om försvarsmaktens handräckning till polisen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om försvarsmaktens handräckning till polisen (781/1980) 9 a § 1 mom., sådant det lyder i lag 346/1998, som följer:

9 a § Angående ersättning av statens medel för skador som åsamkats utomstående i samband med handräckning samt om ersättning för sakskador	som åsamkats försvarsmakten gäller vad som föreskrivs i 8 kap. i polislagen (/).
	Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag**om ändring av 1 § i lagen om behandling av berusade**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om behandling av berusade (461/1973) 1 § 1 mom., sådant det lyder i lag 502/1995, som följer:

1 § (/) ska behandlas och vårdas så som för-
Den som på grund av berusning gripits i det skrivs i denna lag.
syfte som nämns i 2 kap. 2 § 1 mom. i polislagen

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av lagen om åklagarväsendet

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om åklagarväsendet (439/2011) en ny 25 a § som följer:

25 a § hör till polisens personal tillämpas också på per-
Tystnadsplikt sonalen inom åklagarväsendet.

Bestämmelserna i 7 kap. 1, 4 och 5 § i polislagen (/) om tystnadsplikt för personer som
Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 15 mars 2011